

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Anglijos karalius jau iškelavo iš Revelio. Kokios pasekmės bus jo atsilankymo Maskolijoje, apie tai dar per anksti kalbėti. Kadangi Revelij buvo drauge su valdovais ir abiejų kraštų užrubežinių reikalų ministrai, kurie, susiję drauge, skyrė turėjo gana ilgą pasikalbėjimą; tai reikia manyti, kad jie vedė kokias svarbesnes politiškas tarybas, bet visgi nežinia, apie ką ministrai tarėsi.

Atsilankymas Anglijos karaliaus Maskolijoje, jo susitikimas su caru, tarybos tarp abiejų kraštų užrubežinių reikalų ministrų ir tai tuojau po atsilankymo Anglijos Prancūzijos prezidento drauge su užrubežinių reikalų ministrais, pasėjo neramumą ypač Vokietijoje.

Iš tikro, jeigu tarp Anglijos, Prancūzijos ir Maskolijos likosi padarytas koks svarbesnis sutarimas, tai jo pasekmės gali kreiptis pirmiausia prieš Vokietiją. Jeigu tarp Anglijos, Prancūzijos ir Maskolijos likosi užmegstas ryšys, tai jis likosi padarytas vien atsivėrimui susirūšius tarp savęs vidurinės Europos vienybės, taigi Vokietijos, Austrijos ir Italijos. Tas ryšys ypač po Maskolijos karės su Japonija, kurio išėjo aiškūs silpnėjimai iki jos laikų kompos nepergalima Maskolijos ir užgimusi Maskolijos vidurinėse netvarkai, įgavo per daug didelę įtaką, jis stabdė ir spaudė, daboję kiekvieną žingsnį Vakarinės Europos tautų — taigi Anglijos ir Prancūzijos. Tasai dabojimas, žinoma, buvo visoms, apart vienos Vokietijos, neparankus. Jis turėjo stumti prie to ryšio nepatogumus tautas. Ir ištiko jas sustarino. Nors tarp Prancūzijos ir Anglijos buvo daug gana svarbių nesutikimų, bet jos, turėdamos svarbesnį priešą, užmiršo savitarinius vaidus ir labiau susitarino. Tarp Maskolijos ir Anglijos teipgi ne mažai nesutikimų, bet kad ir joms neparankus buvo politiškas Vokietijos spaudimas, tai ir jos stengėsi susitaikyti, prašalinti savitarinius nesutikimus. Kad juos susivaižavę užrubežinių reikalų ministrai galėjo prašalinti, apie tai nieks ne abejoja. Bet ir, apart prašalinimo bėgančių nesutikimų, padaryta ir kas daugiau, dar nežinia ir tas dar negreitai bus žinoma, kadangi paslaptis sutarimus viešpatystės paprastai slepia.

Londono laikraščiai pagarsino, jog Vokietija pagarsino Maskoliją, būk jeigu ji susirūšius su Anglija, sutvertu su ja atsivėrimui ir užpuolimui ryšį, Vokietija tai palaikysianti provokavimu, priežastis pakankanti pradėjimui karo. Vokietijos randas jau tarnaujančiuose laikraščiuose pagarsino, kad tokio gaudinio Maskolijai nesitūpt, bet toksai ramumas visgi nenuramino Vokietijos gyventojų.

Veik visokių pakraipų Vokietijos laikraščiai su neuzsitikėjimu perkrautė pasėkmes atsilankymo Maskolijoje Anglijos karaliaus; neuzsitikėjimą tad dar didina tas, kad dabar ištiko Maskolijoje ketina atsilankyti ir Prancūzijos prezidentas. Valdovai ir sveitinami kraštus be reikalo nevažinėja, nes apkalbėjimui paprastų reikalų jie turi ambasadorius. Jeigu gi sveitint keliauja, ir dargi paima su savim ir vedėjus užrubežinių reikalų, tai aišku, kad laike tokių atsilankymų vedasi kokios svarbios, slepiamos nuo kitų tarybos. Pasėkmių tokių paslaptų tarybų tarp Maskolijos, Anglijos ir Prancūzijos ir bijosi Vokietija. Jeigu kokio krašto valdovas keliauja kitur, tai tokią kelionę pirma apkalba ambasadoriai, pirma apkalba ir tikslą kelionės. Jeigu todėl Maskolijon keliauo Anglijos karalius ir jį Revelij patiko caras, tai tokią kelionę buvo pirma apkalbėta ir valdonų susitikimui ir mieriams kelionės turėjo pritari ir randa abiejų kraštų. Taigi svarbiausiu yra žinoti tikslą atsilankymo Maskolijoje Anglijos karaliaus. Bet tas tikslas šiame tarpu laikoma dar paslaptis, kadangi erzinti

kaimyną, kelti jo neuzsitikėjimą nėra nė jokios naudos.

Ir trečioji duma pradeda šiaurės: prieš randą, ir dągi šiaurės, tie, kurių besisūsiūmo Stolypin mažiausiai tikėjosi — taigi spaličiai. Priešais sanvairės posėdyje, karo reikalų komisijos sanarys, spalietis Gučkov, savo kalboje išrodė blogą įtaką didžiųjų kuni-gaikių kariūmenėi ir laivynui; ypač apkalbino kuni-gaikių Nikolajevičų, Nikolajevičų, išvaikius ir dabartinę dumą, norėtų apgarsinti diktatorių, taigi niekeno neaprebežiuotu valdonu visos Maskolijos. Gučkov reikalavo, kad iš kariūmenės ir laivyno būtų prašalinti didieji kuni-gaikičiai, kadangi vien jie stabdo visokius pagerinimus Maskolijos atsigimimo pajėgų.

MOROKKO.

Morokko viešpatystė, įsiveržę jorje tvarką daryti prancūzai laikė senojio sultano, Abdel Aziso pusę, ir pajurių miestus ne leido norinti sosto paversti jo brolio Mulai Hafigo, jo kariūmenę jau kelis kartus nuvijo nuo pajurių. Prancūzai manė, kad ant sosto galės užsilaikyti Abdel Azis ir per jį Prancūzija įgaus vis didesnę įtaką ir ant galo paims visą tą kraštą po savo protekcija, kaip pirma jau paėmė Tunisą. Tokiu būdu prancūzai tikėjosi apvaldyti visą šiaurinę Afriką. Dabar vieno pasirodė, kad klydo, manydami, jog Abdel Azis ant sosto įstengs užsilaikyti. Jis laikosi tik pajurių miestuose ir tai tik telp toli, kaip toli siekia prancūzų kanuolių sviai. Visas gi krašto vidurys, visi didžiausieji miestai pasidavė Abdel Aziso broliui Mulai Hafigui. Išsiųsta iš Tanagerio į Kasr el Kiber, susidedanti iš 4000 vyrų sultano Abdel Aziso kariūmenė patiko ant savo kelio porą šimtų raitelių Mulai Hafigo. Raiteliai užėmė Abdel Aziso kariūmenę drauge traukti ant Fezo. Nors oficeriai priešinasi, kareiviai paklausė pakvietimo ir perėjo į Mulai Hafigo pusę. Perėjo į jį pusę ir garnizonas pajurių miesto Alcazar; kareiviai užėmė savo oficerius ir apgarsino sultano Mulai Hafiga. Dėl perėjimo Abdel Aziso kareivių į Mulai Hafigo pusę apsigyvenę turtose Morokko miestuose prancūzai atsirado dideliame pavojuje. Jeigu juos maurai iškerstų, Prancūzija, ir nenorėdama, turėtų pradėti karą su Morokku, ir karą galėtų įsikūsti Prancūzijos priešinė Vokietija. Galėtų kruvinas karas dėl Morokko apimti visą Europą, nes sulęg sutarimo, Prancūzija turėtų padėti Maskolijai, o gal ir Anglijai, o Vokietijai turėtų siųsti pagelbą savo armiją Austrija ir Italija. Kaip toksai, sykį pradėtas karas galėtų pasibaigti, nieks pirm laiko negali įspėti. Nėra vienok abejonės, kad po karui, kaip jis nepasibaigtų, Europos žemlapis visgi išrodytų kitaip negu dabar.

AUSTRIJA.

Austrija sulipinta iš daugelio dalių, jas apgyvena visokios tautos, bet daugiausiai yra slavų, nors jie ir ne priguli prie vienos tautystės. Tarp Austriją sudedančių tautų eina smarki kova už apkalbėjimui paprastų reikalų jie turi ambasadorius. Jeigu gi sveitint keliauja, ir dargi paima su savim ir vedėjus užrubežinių reikalų, tai aišku, kad laike tokių atsilankymų vedasi kokios svarbios, slepiamos nuo kitų tarybos. Pasėkmių tokių paslaptų tarybų tarp Maskolijos, Anglijos ir Prancūzijos ir bijosi Vokietija. Jeigu kokio krašto valdovas keliauja kitur, tai tokią kelionę pirma apkalba ambasadoriai, pirma apkalba ir tikslą kelionės. Jeigu todėl Maskolijon keliauo Anglijos karalius ir jį Revelij patiko caras, tai tokią kelionę buvo pirma apkalbėta ir valdonų susitikimui ir mieriams kelionės turėjo pritari ir randa abiejų kraštų. Taigi svarbiausiu yra žinoti tikslą atsilankymo Maskolijoje Anglijos karaliaus. Bet tas tikslas šiame tarpu laikoma dar paslaptis, kadangi erzinti

PRUSAI.

Jau veik visuose Europos kraštuose moterys gali ant lygių su vyrais teisę lankyti universitetus, vien Prūsijoje jų ne leido, o jeigu ir leido, tai visgi jos neturėjo

lygių su vyrais teisę. Dabar jau Prūsai panaikino aprebežiuojimus moterims: nuo dabar jos bus priimamos į visus universitetus. Vien reikalaujama, kad įstojančios į universitetus būtų baigusios lygias su vyrais mokyklas. Kitoje sudedančiose Vokietiją viešpatystės universitetai jau nuo seniai priima moteris ant lygių su vyrais ties; dabar jų paveikslą seka jau ir Prūsai.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Gegužės 3 dieną, Vilniaus teismo rumai nagrinėjo Vilniaus apskrįčio policijos antstolio Mykolo Suleimanavičiaus ir Gedalo Gladšino bylą. Policijos antstolį kaltino už kvičių reikalavimą ir jų ėmimą. Gladšinas gi už tarpininkavimą tarp policijos antstolio ir ty, iš kurių jis kvičius imdavo.

1906 m. policijos antstolis Suleimanavičius suėmęs Vilniaus apskrįčio Bagaslaviškį sodžiaus dvyliką valstiečių ir ketelį jų gerai primušė. Paskui, Gladšiniui tarpininkaujant, jis juos paleidė, bet paėmęs už tai 241 rublį. Beto, tasai policijos antstolis, darydamas kratą pas valstietį Olševskį, paėmęs 640 rublių, protokolą gi įrašė tik 140 rub. Nė vienas, ne antras kaltinamųjų teisme neprispazino nė prie vienos kaltybės, teismas dėlto abu juodu nutėisė: atėmus visus teises, Suleimanavičių pasodinti areštantų roton dvyliems metams, Gladšiną — vieniesiems metams.

(Iš "V.")

Vilniaus teismo rumai, gegužės 2 d., išnagrinėjo sekancias politiškas bylas:

Už priklausimą prie social-demokratų partijos, pasmerkė grafo Tyskėvičiaus maluno darbininkus. J. Dombrovskį 1½ metų tvirtovėn; J. Kalas-Smigelį, Juozą ir Aleksandrą Grinius ir V. Biesierkį 1 metais tvirtovėn kiekvieną, o M. Olševskį išteisino. Gynė priekiev. adv. Tarchovskoj.

Pernai metų rugpjūčio mėnesį valdininkas Buchovskis nušovė technologijos studentą Boleslovą Gudonį. Kam jis tai padaręs, niekas nežino. Jo byla busianti šių metų rugpjūčio mėnesį Peterburgo apygardos teisme.

Nedėlioje, gegužės 11 d., apie 1 val. po pietų, bus lenkų dailės parodos atidengimas. Parodoje iš viso yra apie 200 paveikslų. Iš Varšvos atsiųsta apie 100 paveikslų.

Vietinė Vilniaus policija patraukė į teismą vietinio lenkų laikraščio "Gonic Wilenski" administraciją už tai, kad prie redakcijos skundą.

Fabrikų inspektorius Vilniaus gub. paduoda sekancias statistiškas žinias apie fabrikų skaičių Vilniaus gub. Vilniuje yra 88 fabrikai, kuriuose dirba 4491 darbininkas, Vilniaus pav. — 41 fabrikas ir 1265 darbininkai, Vileikos pav. — 29 fabrikai ir 265 darbininkai, Ašmenės pav. — 50 fabrikai ir 1219 darbininkų, Trakų pav. — 9 fabrikai ir 267 darbininkai, Lydos pav. — 18 fabrikų ir 1904 darbininkai, Švenčionių pav. — 17 fabrikų ir 143 darbininkai, ir Disnos pav. — 14 fabrikų ir 369 darbininkai.

(V.Z.)

Gegužės 5 d., teismo rumai nagrinėjo šias politiškas bylas:

J. Kisim (žydus) buvo kaltinama už tai, kad jis 1905 m. Romoskiuje, laike demonstracijos, nevisiškai juoką vėliavą, ant kurios buvo parašyta: "Mirtis tyronams", o jo draugas Smalstys (lietuvis) nevisiškai raudoną vėliavą su parašu: "Tegul gyvuoją Seimas Vilniuje". Teismas Kisimą pripažino kaltu ir pasmerkė 6 mėnesiams tvirtovėn, užskaičius tą laiką, ką jis sėdėjo. Taip paliosuotas.

Gynė advokatas Rubinovič, Smalstys teisman neatėjo.

IŠ KAUNO.

Šimet daugeliui Kauno gub. lietuvių mokytojų tapo atsigiti pagelbininkai rusai (dažniau pagelbininkės). Girdėjau nuo mokyklų inspektorių, jog valdžia į kiekvieną Kauno gub. mokyklą mąnanti skirti po du mokytojus: vieną rusą, kitą lietuvį.

Šimet atveriamos kai kuriose vietose, kaip va: Traškuose, Kupiškėje ir kitur žmonių 1905 metais uždarytosios mokyklų mokyklos. Tuoj busi skiriamos į tas mokyklas mokytojos. Lietuvių, norinčių ir turinčių teises tas vietas užimti, turėtų pasiskubinti paduoti Kauno mokyklų Direkcijai meldimus. Užlaikymas minėtos mokyklose mokytojų nebologas.

Mok-jas.

("V.Z.")

Balandžio 26 d., "Aušros" pamėnėjimui draugija "Vienybė" surėngė šeimynišką vakarėlį. Buvo padainuota keletas dainų, padėkliuota poras eilių ir perskaityta tris referatai.

Referatas mokytojo Jakubaskio apie lietuvių lenkinimą ir kovą už spaudą lotyniškai lietuviškoms raidėms, parašytas pusėtinai. Antras referatas kun. Simonaičio "Peržvalga lietuviškųjų spaudinių", parašytas iš pradžių gerai, bet prie galo, kada kalbama apie šiuos laikus, kunigas nė iš šio nė iš to ėmė girti "Saltinį" ir peikė ne kubių, vedamus laikraščius ir net pasidžiaugė iš "V. Z." žlugimo. Taip gi labai plačiai aprašė visus kunigus dievobaimingus beletristus ir poetus-poetilius, nieko nepasakė apie tokius vyrus kaip J. Bilinas, Jovaras ir kiti veikėjai-rašytojai.

Trečias referatas, mokytojo Matulevičiaus "Spauda", parašytas visai gerai. Ten buvo išrodinėta, kaip tai reikalinga spauda ir kiek privargio lietuviui, kol ją atgavo; galų gale M. kvietė visus lietuvius mylėti savo kalbą, mokyti josios ir šelpiti lietuvių laikraščius. Asaros byrėjo bekliausiai taip rimtai iš širdingai parašyto referato.

Nunys.

(Iš "L.U.")

Praėjo metai, kaip užgimė pirmas lietuvių kalboje, lotynų raidėmis spaudžiantis, laikraštis, vardu "Aušra". Buvo tai nepaprastas, iki tolei negirdėtas atsitikimas. Mės lietuvių išsivymde pirmą kartą savo kalboje savitais, kurs skelbė, kad reikia mylėti savo prigimtąją kalbą, kad toji mūsų praboji kalba nėra nė kiek blogesnė už kitas kalbas, kad mes turime atsikratyti skaudulio, kuriame iki tam laikui būvome paskendę, kiti ir darba ir kelti iš miego savo tautą. Tada Rusijoje buvo dar užginta spaudžianti knygas ir laikraščius lietuvių kalboje lotynų raidėmis ir "Aušra" išėjo Prūsijoje 1883 m., Dr. J. Basanavičiaus redaguojama.

Nuo to laiko daug kas persimainė. Tapo iškovota Rusijoje spauda, pasirodė daug visokios rūšies ir pakraipos spaudžinių, susitvėrė daugybė visokių draugijų — žodžiu, darbas virto-verda. "Aušros" pasėtoji sekla įsikėrė, išbėgė ir pradeda jau žaliuoti.

Siemet, sukakus 25 metams nuo laiko, kada pasirodė "Aušra", Lietuvos visuomenė negalėjo nepaminti taip svarbaus savo tautos gyvenime atsitikimo. Ir štai gegužės 8 d., Kauno "Daina" taiso "Aušros" pamėnėjimui literatišką vakarą. Vakaras buvo žingeidus.

Dr. Basanavičius, nors pats ypatingai ir neatyko, bet prisitūnė parašyti referatą, kurį perskaitė p. Lekeckas.

Jame Dr. B. pasakoja, kiek klusnių jo vargo buvo padėta, kol išleista "Aušra", o taipogi ap-

rašo "Aušros" gyvenimą ir jos žuvimo priežastis.

Toliaus p. Kymantaitė skaitė apie tai, kokios įtakos raštai buvo tilpė "Aušroje" ir kokią jie turėjo svarbą ir įtaką lietuvių tautos atgyjime ir susipratime. Referatas, parašytas labai gražiai ir gyvai, padarė ant visų malonų įspūdį, ypač kad p. Z. K. labai gerai jį skaitė.

Gailu tikrai, kad p. K. taip aiškiai, ruožais pabrėžusi svarbą, kokį turėjo mūsų tautos atgyjime poezija (eilės) ir straipsniai, tilpusieji "Aušroje" ir iškelia į padanges mūsų praeitį ir kalbą, tankiai net ir su tiesa nesutinka, nemurdo blogų jų vietų. Iš to, ką skaitė apie "Aušrą" p. K., galima buvo manyti, kad visa, kas buvo rašyta "Aušroje" — buvo rašyta kuogeriausiai, kad kitaip anuoše laikuose net ir rašyti negalima buvo kad tik giriant, (tarkim, ir teisingai) viską, kas yra lietuviško, galima buvo sukelti skaitytojose tėvynės ir savo kalbos meilę.

Dr. Bagdonavičius gana plačiai papasakojo apie mūsų laikraštį ir paprastai spaudžinių (knygų ir tt.) plėtojimą ir augimą. Kalbėtojas išrodė, kaip mūsų laikraštis Lietuvoje, Prūsijoje ir Amerikoje iš pradžių labai sparciai augo, kaip paskui 1897 metais žengė šeimynišką vakarėlį. Buvo padainuota keletas dainų, padėkliuota poras eilių ir perskaityta tris referatai.

Referatas mokytojo Jakubaskio apie lietuvių lenkinimą ir kovą už spaudą lotyniškai lietuviškoms raidėms, parašytas pusėtinai. Antras referatas kun. Simonaičio "Peržvalga lietuviškųjų spaudinių", parašytas iš pradžių gerai, bet prie galo, kada kalbama apie šiuos laikus, kunigas nė iš šio nė iš to ėmė girti "Saltinį" ir peikė ne kubių, vedamus laikraščius ir net pasidžiaugė iš "V. Z." žlugimo. Taip gi labai plačiai aprašė visus kunigus dievobaimingus beletristus ir poetus-poetilius, nieko nepasakė apie tokius vyrus kaip J. Bilinas, Jovaras ir kiti veikėjai-rašytojai.

Trečias referatas, mokytojo Matulevičiaus "Spauda", parašytas visai gerai. Ten buvo išrodinėta, kaip tai reikalinga spauda ir kiek privargio lietuviui, kol ją atgavo; galų gale M. kvietė visus lietuvius mylėti savo kalbą, mokyti josios ir šelpiti lietuvių laikraščius. Asaros byrėjo bekliausiai taip rimtai iš širdingai parašyto referato.

Nunys.

(Iš "L.U.")

Praėjo metai, kaip užgimė pirmas lietuvių kalboje, lotynų raidėmis spaudžiantis, laikraštis, vardu "Aušra". Buvo tai nepaprastas, iki tolei negirdėtas atsitikimas. Mės lietuvių išsivymde pirmą kartą savo kalboje savitais, kurs skelbė, kad reikia mylėti savo prigimtąją kalbą, kad toji mūsų praboji kalba nėra nė kiek blogesnė už kitas kalbas, kad mes turime atsikratyti skaudulio, kuriame iki tam laikui būvome paskendę, kiti ir darba ir kelti iš miego savo tautą. Tada Rusijoje buvo dar užginta spaudžianti knygas ir laikraščius lietuvių kalboje lotynų raidėmis ir "Aušra" išėjo Prūsijoje 1883 m., Dr. J. Basanavičiaus redaguojama.

Nuo to laiko daug kas persimainė. Tapo iškovota Rusijoje spauda, pasirodė daug visokios rūšies ir pakraipos spaudžinių, susitvėrė daugybė visokių draugijų — žodžiu, darbas virto-verda. "Aušros" pasėtoji sekla įsikėrė, išbėgė ir pradeda jau žaliuoti.

Siemet, sukakus 25 metams nuo laiko, kada pasirodė "Aušra", Lietuvos visuomenė negalėjo nepaminti taip svarbaus savo tautos gyvenime atsitikimo. Ir štai gegužės 8 d., Kauno "Daina" taiso "Aušros" pamėnėjimui literatišką vakarą. Vakaras buvo žingeidus.

Dr. Basanavičius, nors pats ypatingai ir neatyko, bet prisitūnė parašyti referatą, kurį perskaitė p. Lekeckas.

Jame Dr. B. pasakoja, kiek klusnių jo vargo buvo padėta, kol išleista "Aušra", o taipogi ap-

Tą pačią dieną, vakare, Miesto Teatre buvo vakaras. Vaidino komediją "Meisteris ir Gizelis". Pp. K. Petrauskas ir M. Čurlianis — pirmas gražiai padainavo, antras — skambino lygiai gražiai. Ypač puikiai lošė p. Leškevičius — meisterio-girtuoklio rolę. Visi kiti: pp. Seflerienė ir Tomkytė, pp. Lekeckis ir Bobravičius — irgi gerai atliko savo roles.

(Iš "L.U.")

IŠ VIEKŠNIŲ.

Siaulių pav.

Balandžio 17 d., apie devintą valandą vakare, Vieksnių stotyje nusiošė dvylikos metų vaikas, vyresniojo prie stoties darbininko V. sunus. Apie tą valandą vaikas bėgiojo palei namus, kur buvo ant sargybos "strielėninkai". Tą dieną ant sargybos buvo vyresnis vieksnio brolis. Broliai nejutus, vaikas nubėgo namo ir ten išgavęs iš užpečio šautuvą, pradėjo žaisti juom.... Sautavas iššovė. Vaikas tapo užmuštas. Dabar apylinkė eina įvairios kalbos: vieni sako, buv vyresnis netčia nušovęs brolį, kiti gi, buv vaikas pats nusiošęs. Bet šiaip ar taip ten atsitiko, tas atsitikimas parodo, jog su šautuvu kiekvienas turi apsieiti atsargiai.

Laimutė.

("V. Z.")

IŠ ŽAGARĖS

Siaulių pav.

Tula įnamė Makaveckaitė buvo pristojus Žagarėje prie žydo už tarnaitę. Eidama išpažintin, pasisakė kunigui tarnaujanči prie žydo. Kunigas, Senosios Žagarės klebonas Razulevičius, kad ima ją bauginti: perkamas galis nutrenkti, galinčios piktos dvasios apstoti gyvenant tarp nekrykštųjų dūšių, tarp Dievo kryživatojų ir tolygių. Jai vis dar abejojant, kunigas pasakė: "jei neatstosi nuo žydo, Dievas tau nepadės, prašai, aš tave prakeiksiu". Makaveckaitė pabijojo Dievo rudybės ir pasitraukė nuo žydo. Neturėdama kur dingti, pristojė prie ukininko Žučių sodžiuje. Dirbo per visą žiemą visus darbus, ant galo nebetekus sveikatos, pasitraukė ir gavo už kone pusę metų darbą tik tris rublius. Žydas vėl samdo ją, duoda po 3-4 rublius mėnesiui, bet ši vis dar bijojo, bevelydamą badą kęsti, negu žydu dirbdama, Dievą rustinti.

Antra tarnaitė, E., jau daug metų tarnauja prie žydo. Kartą prieina ji išpažinties prie kunigo Bytauto. Sis, baigdamas spavietę, prieš pat išsimažia klausia jos: "kaip gyveni?" Si atsako: "tarnauju pas žydą". Kunigas Bytautas ėmė ją barti, ėmė privadinti ir ant galo žada neduoti išsimo. E. atsako kunigui, kad ji yra menkos sveikatos, negali laukų darbų dirbti ir sodžiaus valgio valgyti, ir nerazdama Žagarėje kitokių ponų, tik tuokart pasitraukė nuo žydo, bei kunigas Bytautas apsiims duoti jai duoną. Ta pati tarnaitė E. kartą priejo išpažinties prie kamendoriaus Bielskio. Sis, ją pažinęs, visų pirma užklauso jos: "ar jau atsidraukė nuo žydo?" — E. atsako, kad dar tebetarnauja ir kad klebonas Tomaševskis leidęs jai prie žydo tarnauti. Tada kunigas Bielskis sako: "jei klebonas tau leido, tai tu ir išpažintin eik prie jo, o prie manęs nebeik".

Kad taip visi kunigai susitarę imtų ir išeikytų visus tuos, kas tarnauja pas žydus, liutierius ir kitus kitatikius, tuokart mės katalikai turėtumėm iš ko pasirinkti tarnų ir tarnaitių: už sausų barščių bludą turėtumėm darbininkų, kiek tik reikia.

Gr.

(Iš "2.")

IŠ SNIURAIČIŲ.

Radviškių val., Siaulių pav. Sniuraičių sodžiuje 71 gyvenitojas. Vaikų daugybė, bet niekas jų nemokina, jokios mokyklos nėra. Vaikai, pulkais bėgiodami, visokių sukybių, keiksmų ir muštynių tiktai išmoka. Niekas jų nepriziuri, niekas jiems neįkvepia

doros jausmų. Iš tokių vaikų užauga menkos vėrtės žmonės, apsilėdėliai, tinginiai ir girtuokliai. Iš mažų dienų jau prie negražių darbų patirinais, brenia į gyvenimo purvus ir į neteisėbes. Gailės tėvai vaikų nemoking, bet bus jau per vėlu. Ne rykščia ir ne kumščia reikia vaikus mokinti, bet mokslo knygomis ir naudingomis jų gyvenimui žiniomis. I tokį didelį Sniuraičių sodžių tik du laikraščiu tepareina: Aleknyčios skaito "Vienybę", o Matijūšaičiai "Lietuvos Ukininką". Laikė "Saltinio" liotierijų dar Juozo Kidžiaus vaikai buvo išrašę "Saltinį", bet neskaitė; bijojo ir paisyti jį, — sakė, kad labai šventas, paties popiežiaus pašventytas, jubilejinis; sudejo į skrynį ir lyg relikvijas laiko. Dar buvo "Saltinį" Pr. Juras išsirašęs, bet jis ne dėl šventumo, tik meilijo ką nors išlošti, bet kaip nieko neišlošė, tai ir jis nosį nuleido, dabar nieko ir neskaito. Vyrui moka atsisakyti "nėra laiko laikraščius skaityti, reikia darbą dirbti", bet kortoms lošt labai gražaus laiko yra. Oi, jys kortos, kortos! kiek jys brangaus laiko suėdat, kiek jys žmonių tamsybėje skandinate!

Silpnutis.

(Iš "L.U.")

IŠ LUOKĖS, Siaulių pavieto.

Balandžio 22 d., buvo čia prekimetis. Diena buvo graži. Žmonių suvažiuavo daug. Pasidarbavo mūsų žmoneliai gerai: degtinės išgėrė už 583 rub. Prisigėrę, pradėjo ir muštis. Koks tai Radeckis, seniai įtariamas kaip vagis ir girtuoklis, taip rėžė kitam žmogui per galvą, kad tas ant rytojaus pasimirė. Liko pati ir keletas vaikų, vargaming padėjimė. Užmušęs suimtas. Kitas vėl žmogelis taip igėrė, kad net užmiršo miestelyje savo arklius, tik ant rytojaus, atsiminę, atėjo arklius įjieskti, bet rado tik tuščius ratus pas šventorių. Bianru buvo žiūrėti, kaip jauni vaikai

jo. Kitauciai išsiburo, išstėpė ir padarė juos lygiai velniam, apšaukę lupikais, grobikais ir kitais tiems panašiais "komplimentais" juos išvadindę, jis kvietė "tikruosius" rusus nesnausti, būti visuomet prisirengusiais, kad ant pirmo šauksmo visi stotų ant savo vietų ir...

Už jų gerus darbus ir kad jie priklauso prie tokios garbingos draugijos, bus jiems neužligio dalinama žemė, kuri dabar esanti ponų užstatyta bankuose, kiekviena šeima gausianti po to dešimtinių, po 100 rub. pinigais padėdami, ukių užvedimui, gal da ir įrankių gausianti. Mokietai gi reikia tik pralinksnu 7 metams ir tai be procentų. Skaitė ką tai iš popieros ir aiškiai, kad ja, girdi, atsuntę pats caras. Dar šiteltėję keletą kartų "ura!" ir pagruvoja kumstimis kitataučiams — "kramolinkams", "karzygiai" išvaikščiojo, vildamies gauti žemės po to dešimtinę. Vienok ir tarp jų atsiranda neuzgandintų. Vėliava besventinant, buvo pradžeta duot visiems po kiek ten pinigų. Kuomet prisiejo žadomuosius atiduoti, nėra iš ko. Kilo triukšmas; tik pasisakė smarkesniuosi nurauminai. Kaszin, kaip žemės dalinant nesulaukus, ar nelaužis vadams šonkaulius?

Nuo šių viršminėtųjų veikėjų nemori pasilikti ir policijantai. Jie įsidrąsino. Naktį po dešimtai valandai, tankiausiai pradėdant nuo pusės vienuoliktos, jie atgija, — pradeda kabinėties prie praeivių, — tas dažniausia atsitinka ant tiltų, — apžiūri išsienius, o kai ką apčiūpinėja ir visai. Ypač senamajame Panevėžyje, kur nemažai yra apsigyvenusių darbininkų, drąsoliai duoda laisvę saulei. Net praeiti nebegalima, žiūrėk, — iš užpakalio ir vėjasi sargybinis su šunim, šaukdamas: "sustok!" Na ir pasipila klausimai: kas per vienas? Iš kur ir kur eina? ir tt. Kartais po pusvalandį ištašo beklusydami.

Subatvakariais, turgaus dienomis, ypač per atlaides, pamatysi trinanties tarpe žmonių persirėdžiusį policistą, ar neįskvą, ar neįsigis nuo ko nors neatsargaus žodžio. Žinoma, miestietis greit atskiria tokius paukščius nuo paprastųjų žmonių, vieną kitą ir pažįsta, — gali lengvai apsisaugoti; kaimiečiams gi reikia būti atsargiems.

Kratos ir susitankino, po pirmosios gegužės padaryta jau keletas. Stai pora pasakėnių.

Balandžio 26 d. po pietų antstolis pagalbininkas su gausia sargybiniais ir da kokia tamisia ypata, apsirėdžiusia civiliais drabužiais, apsupo darbininkų Juozo ir Kazio Mačialų butus. Visur išlančiojo, išvertė, iškrėtė visus daiktus, niekur nieko "įtariamo" nerado be knygelės "Seniems kauninkams ir pralotams, klebonams ir jauniems kamendoriams, kurie socializacijai keikia", keleto senų "Skardo" numerų ir ant degtinės butelio dugno liekanų, vadinamojo "fuzo", kuris esti niekam neberekalingas, ir fabrikas pila į lauk; jis yra taip stiprus, smarkus, kad juo galima net nusinaudinti, o kaip dvoka! Policistai, užuodę degtinės kvapą, pradžiuo, tuojais linksmesni pasidaro, jų akys pradėjo juokties, veidai prasišvietė; puolė...

Bus vaishė, — neviename jų smilktelėjo galvoje... tik... žiūrė... Ak, toji biarybė! Kad ir apsiavylė, bet išeidami, buvo linksmesni negu ateidami, nes vis šį tą rado: čion knygelė, kurioje miniami socialistai; čion kokio ten laikraščio numeriai ir pagalios "fuzas", kad ir nelabai malonus daiktas, visgi degtinės ženklas, kurios jie taip buvo ištroškę ir su didžiu įjuntimu įėjo. Jie sakėsi, jog jiems, klausyk, esą įsakytą įieškoti jos pas bravoro darbininkus. Susirinkę visos rados, jie išėjo lauk.

Ant rytojaus Mačialus šaukė tirinėjumi policijon, klausinėjo, kaip jie gavę tują degtinės liekaną ir dar tam panašų niekų. Knygelę ir senus laikraščio numerius sugrąžino.

Taipgi ant rytojaus padarė kratą pas to pačio fabriko darbininką, St. Tamošauską. Pas jį ir gi viską išvertė, išuostė, dukles iškerčių išuostė, — neatrado "įtariamo" nieko. Išeidami, klausinėjo apie Feliksą Žurauskį. Tamošauskas skundžiasi, kad jam būves suplaustę, po jas bebėdijami kardais.

Darbininkai, kaip girdėt, pradeda abejoti. Gal, sako jie, visai ko kito įieškojo, tik degtinę prisidengia.

dengia. Kam jie imty knygeles, laikraščius, taip šluostinėty kiekvieną daiktą? Ankščiau, prieš pirmąją gegužę, degtinės nerodė, o dabar subruzdė jos įieškoti. Kad tik jiems gegužiniai atsisaukimai pašonės nediegtų?

(Is "2.")

IS GIRSUDŲ VALSC.

Panevėžio pav. Musų valsčiuje Šiukpetrių sodžiūje gyvena du vagių, J. Rauduvė ir jo žmona Elzbieta. Jų darbai taip jau įkriėjo žmonėms, kad kovo 21 d. per Daujėnėlių apylinkės suieiga buvo nutarta reikalauti nuo valdžios, kad juos už vagystę išstremtų į Sibirą. Balandžio 12 d. buvo sušaukta valsčiaus igaliotinių (vybarnų) ir Daujėnėlių apylinkės gyventojų suieiga. Į tą suieigą atvyko ir žemiečių viršininkas ir klausė beveik kiekvieno suieigio, ar jie nori išstremti R—us. Visi vienbalsiai atsakė "norime". Suieigos nutarimus žemiečių viršininkas patvirtino. R—us suėmė ir nuvežė į Panevėžio kalėjimą. Kaip girdėti, R—us žada išstremti į Archangelsko gub. Valdžia pareikalavo nuo valsčiaus apie 40 rub. už išstremimą R., nes valstiečiai apsiėmė juos išstremti savo lėšomis. Sukenietis.

(Is "L. U.")

IS VABALNINKŲ.

Panevėžio pav. Keli vioristai nuo Vabalninkų yra Dumblinių sodžius. Tenai gyvena broliai Tal—kai, kurie jau treti metai kaip vadijas tarp savęs. Balandžio 18 d. tris kartus mušė ir "ugadas" darė (gėrė), bet vis gi nesantalkoje persikyrė, grąsindami vienas kitam "nedovanosią". Vieną gražią naktį apie 1 val. pradėjo degti P. klonaus. Ugnis greit ėmė; trumpu laiku suplesėjo keturių ukiminkų visi trobesiai, penktą tvartai ir šešto pirtis. Nuostolių bus iki 15000 rub. Gesinti išslyk nebuvo kam. Tą dieną beveik visi Dumblinių sodžiaus gyventojai buvo girti, mat tai atsitiko po sueigos apie tvorę tiesimą. Taip musų Dumbliniečiai geria, musas, o paskui vienas kitą padėga ir linksma jiems, o visiems Vabalninkėnams gėda, kad jų tarpe yra toki nedori žmonės.

Pastumdėlis.

(Is "L. U.")

IS RAMYGALOS.

Panevėžio pav. Pas mus valsčiaus raštinku tapo atkeltas Urbanavičius (rusas). Žmonės manė, kad tas bus geresnis už senąjį. Bet kur tau! Tas ponas, kiek pagyvenęs, pradėjo savo darbą varyti: kysius lupiti už kontraktus, pasportus, pavieštyti paliudijimą ir tt. Su menkiausiu reikalavimu be rublinės ir neelk. Pasipiktinę tokiais jo darbais, valstiečiai padavė žemiečių viršininkui prašymą, kad šį raštinką pašalintų. Žemiečių viršininkas, gavęs prašymą, liepė sušaukti sueigą ir pats atsibeldė su keliais sargybiniais maisto žiurėti. Pasaukė visus valstiečius, kurie pasirašė po prašymu ir ėmė klausinėti, kamė dalykas. Valstiečiai drąsiai papasakojo raštinko darbelius ir nuo ko kiek kysių padėmė. Tas viršininkui labai nepatiko, sutrypsė kojomis, sušuko, kad liepsias sargybiniais šaudyti, jeigu taip valstiečiai kalbės. Dar labiau pasipiktinę, valstiečiai sutarė eiti namo, o kai kurie pradėjo ir mūrmėti, sako kam mumis šaukė — ar šaudyti, mes ir patys, nesaudyti, einam namo. Viršininkas pamatė, kad valstiečiai neišsiganodė, pradėjo jau švelniai kalbėti, kad raštinkui reikia teisman paduoti, o nevaryti. Valstiečiai ant to nesutiko ir vienu balsu rėkė, kad nereikėtų jiems tokio raštinko. Keli tik starostos pritarė, kad raštinkas geras esąs. Tuo ir pasibaigė sueiga. Varnas varnui akies nelvėta.

Dagilis.

(Is "L. U.")

IS ZARASŲ.

Zarasų pav. sentikiai (starovieriai) kreipėsi į atstovą Kuzmą, prašydami juos užtarti, nes jie norį persikelti Sibirą, o Kauno gubernatorius jų neleidžia.

(Is "2.")

IS MOSĖDŽIO.

Tėlių pav. Pas mus yra garsus visam valsčiuje šnipas sargybinis Kairys. Jis visai užmiršo lietuvių kalbą ir kalba tik rusiškai. Už degtinės pusbutelį nemažai pardavė savo

broliui. Stai vienas jo gerų darbelių. Vieno žmogelio K. M. prieši pastatė Kairiui "puskvortę", kad jis suimty jį už pardavinėjimą parako. Kaip čia nepaklausti? Vėlykų pirmąją dieną Kairys nuėjęs pas K. M., bet parako nerado; tada iš piktumo suėmė K. M., dar gerai sumovė per ausį, kad net kraujas pradėjo eiti, ir nuvežė jį į cipe. Patupdęs K. M., Kairys padarė kratą pas ukiminką, kur gyvena K. M., bet nieko ir ten nepesęs, pasakė šeimyninkams, kad paraką atėmęs iš K. M. rankų ir jeigu jam Kairiui nebus magaryčių, tai su K. M. bus blogai. Kairys magaryčių gavo, bet to jam buvo per mažą. Ant rytojaus jis nuėjo pas kalinį ir ėmė jį gaudinti, kad busį blogai. K. M., nieko nežinodamas, davė sargybinui du rublių, kad tik paleistų. Kairys dar sumovęs kartą per ausį, galų gale K. M. paleido.

Dviakis.

(Is "L. U.")

IS SUVALKŲ.

Keli pirkliai padavė prašymą, kad būtų leista važinėti automobiliais iš Suvalkų į Marijampolę ir Seinus. Jeigu būtų leista, tai nors vasarą būtų gerai tiems miestams susizinti, nes automobilius važiuoja taip greitai, kaip traukiny; iš Seinų į Marijampolę būtų galima nuvažiuoti per 4 valandas.

Varšavos general — gubernatoriaus įsakymu septyniuose Lenkijos gubernijose panaikinti laikinį general — gubernatorių, paliekant karį stovį. Tarp jų pašalinamas ir Suvalkų general — gubernatorius.

(Is "2.")

IS SUNSKŲ.

Suvalkų gub. Sūnska turi mokyklą ir mokytoją — lietuvi; bet ar daug ten mokina lietuviškai, nežinau. Yra dar monopolinės pelenai ir dvi alini.

Monopolinė panaikinta: kelis kartus įnirtę žmonės buvo sudaužę ir išlaistę tą "rojaus skystimėlį"; paskui jį suėgino. Alutis tebėra, ir vargas žmonėms, kad jo negali nusikratyti. Alininkams sekasi, jei vienos sankrovos neužteko. Ant pirmiau įsikurusios alinės yra rusiškais ir lietuviškais parašas. Bet lietuviškai negerai išversta. Rašant lietuviškai, reikėjo bent pasirūpinti, kad nebūtų tokių "skladų" ir tt. Ant antrosios alinės yra net trys iškabos įvairiais dažais; viena net ant stogo iškelta: "Litovskaja Akademia", kad tik pritrauktų akis. Lietuviškų parašų nėra ant vienos. Nesmagu, kad lietuvių vis dar užmiršta, kad musų krašte lietuvių kalba turi būti vieša.

Parafijos kambaryje yra du laikraščiai "Viltis" ir "V. Žinios", katruos išrašė keli geradarai susidėję. Tik nežinia, ar daug kas jais naudojasi. Gal musikiams labiau patinka alutis, negu skaitymai?

Praurimė.

(Is "V.")

IS PALANGOS.

Sumanymas paversti Palangos programą į pilną gimnaziją, kuvo apšvietimo ministerijai. Kaip visados tokiuose atsitikimuose: ministerija pripažino prirodymus gimnazijos reikalingumo esančius teisingus, bet... sumanymas esąs įduotas netinkamu laiku, nes pinigų nėra. Palangiečiai, pykdam, sako, jog pinigai esą reikalingesni Amuro gelžkeleiui.

Neseniai buvo vaidinta rusiškai naudai beturčių mokinių, neišsigančių užsimokėti už mokslo. Įdomu, kad rusiškai vaidino latviai, vokiečiai ir žydai; rusas tebuvo vienas ir lietuvis vienas. Lietuviško spektaklio kaszin kada susilauksime, nes policmeisteris pasidavė, kol tik Palangoje busias, lietuviškai vaidinti neleidžia. Girdėjome, p. J. Vileišis žadėjęs mums leidimą net iš ministerio išgauti. Tuotarpį ir gimnazijos valdžia neleidžia mokiniams netikėti lietuviškai, bet ne rusiškai vaidinti, bijodama "netvarkos".

Seštadienį prieš Velykęs Liepojaus ir Klaipėdos automobilių (garvežimiai) mėgino kelia. Sakoma, nusidavę gerai ir vasarą imsią vaikščioti. Tik vokiečiai šoferas atsisakęs dėl kelio kratumo. Dabar žadą pramokyti kaszin kokį liedį joški. Kada automobiliai pradės važinėti, dar nežinia; vieni

sako gegužės 15 d., kiti — berželio 1 d., kiti dar vėliau.

Įdomūs pasielgimas vieno palangiškio. Jis nesukalbėjęs su automobilio valdytoju, jau padėjo ant savo namų didelę iškabą "Automobil Station". Ko nedaro gegužės! Gal dar prisieis iškaba nukabinti.

Automobiliai jau pritraukė į Palangą svečius. Jau daug būtų išnuomota. Už butus imama labai brangiai. Pavyzdžiui: už V. butą 600 rub., už kitą 350, kiti po 300 ir tt. Palanga vis eina brangyn, nors pagerinimų nek'ek.

K. P. K.

(Is "V.")

IS TOMSKO.

Kiek yra Tomsko lietuvių — apie tai tikrų skaičių paduoti negalime; bet tikėtai galima spėti, jog nemažas čia skaičius jų yra. Visa katalikų parapija susideda iš 5000 stū viršum. Kaip girdėjau, dauguma iš jų esą lietuvių. Suprantamas dalykas, daug jų tarpe nutautėlių, daug tokių puslietuvių, bet vis dėlto ir atmetus tokius, turi būti apčiai. Ligsiol Tomsko lietuvių buvo kaip ir apsnudę, jokios organizacijos jokio susidraugavimo nebuvo, gyveno kas sau, laikraščius, rodos, visai mažai kas teškaito. Bažnyčioje giedojimai lenkų kalba, pamokslai taip pat, ir tikėtai per didžiasias šventes sakoma šilip lenkiškųjų ir lietuvių kalba. Kodėl taip? Argi ir čia lietuvių truko lenkai? O gal kunigai, kurie abu lietuvių, eina prieš savo tėvų kalbą? Ne, tai galima šiam dalyke kalinti tik parapijonis už jų atsilaimą nuo savo kalbos. Kunigai visai tam nepriešingi, jie išreiškė norą įvesti giedojimus lietuvių kalba, bet reikalinga, kad parapijonis patis vyskupo paprašytų, nes kitaip čia lenkai toki klegėję pakelti, kad tik turėsi.

Sie metai truputį daugiau lietuvių pradeda susiprasti ir rūpintis tautos dvasios pakėlimu tarp čianykiečių gyventojų. Sukruto daugiausiai keli studentai. Rudeniop būvome užmanę įsteigti studentų ratelį, bet dėlė mažo skaičiaus, užmanymas gyvenimam neįvyko. Tas pats atsitiko ir su užmanymu įsteigti draugiją nestudentų.

Svarbiausiu Tomsko lietuvių gyvenime apsiėmimu galima skaityti: bibliotekos įkūrimą "Aušros" 25 metų sukaktuvių atminimui. Nuo kovo mėnesio pradėtos atidarinėti savo biblioteką. Tuo tarpu knygų turime nepaklaug: tik vos 70 Nr., — kiekviena pradžia sunki. Laikraščiai pareivia 6: "Vilniaus Žinios", "Viltis", "Lietuvos Ukiminkas", "Zarija", "Saltinis" ir "Draugija". "Vil. Žinias", "Viltį" ir "Zariją" išrašo ir atiduoda bibliotekai Jonas Yčas, "Lietuvos Ukiminkas" Martynas Yčas, "Saltinis" ir "Draugija" kun. Povilas Kazius. Knygutes pirmu kartu išrašė Jonas ir Martynas Yčai, o paskui sudėjo bibliotekai padidinti: K. S. D. — 5 rub., kun. Musteikis — 5 rub., kun. P. Kazius — 9 rub. ("Saltiniui" ir "Draugijai" išrašyti), ponis A. — 5 rub. ir p. G. — 1 rub.

Turiu viltį, jog atsiras daugiau aukatų, nes Sibirijoje pinigai pigesni ir jų darbuoja yra negu Lietuvoje.

Skaitytojų tuo tarpu visai mažai: vos tik 6, bet dabar da mažai kas apie tai težino, ir juo toliau, juo daugiau skaitytojų pradės rasties. Su vietiniais lenkais gyvename neblogai. Jie neužpuldinėja musų ir nepriešingi (žinoma, toli ne visi) musų tautiškam atbudimui. Įsteigdam biblioteką, išvengimui kai kurių formalistikų kliučių ir dėlei pinigų trūkumo, kreipėmės į lenkų biblioteką, kad mus priimtų kol kas pas save. Jie maloniai sutiko, ir visai rupinasi mums šiame dalyke padėti.

Martynas Yčas.

(Is "V.")

IS AMERIKOS.

SUARESTAVO.

New York. Pareikalavus randui respublikos, Nicaragua, likosi čia suarestuotas biržės makleris James Ballen, Mat 1906 m. laike karo Nicaraguos ir Honduraso, Ballen Nicaraguos randui apsiėmęs pristatyti karabinų kulkas. Vietoj jų vienok atsiuntė 1100 skrynijų su jau niekur nevartojais mėsai pistonais.

PABEGĘ JURININKAI.

Los Angeles, Cal. Sulyg pranešimo admirolo Seebre, nuo garsaus, atsiųsto iš Atlantiko pagadinimui Japonijos Amerikos kariškojo laivyno net 1000 jurininkų, atkakus jau į Kalifornijos pakrantes, pabėgo. Kiek jų pabėgo laike visos kelionės, nežinia. Nuo Japonijos laivyno jurininkai ne pabėga ir tame tai ir yra tvirtumas Japonijos.

GUBERNATORIAUS DUKTĖ PABEGO SU VEŽEJU.

Ogden, Utah. Duktė šitos valstijos gubernatoriaus, Mabel Custler, pabėgo iš namų su jaunu vežėju, Edvardu Butleru. Dabar tėvai turės sutikti su dukters noru ir ateis, be abejonės, kaltes vežėju.

ATEMĖ PRAKTIKĄ.

Springfield, Ill. Augščiausias teismas atėmė tiesias praktikuoti Chicagos advokatams: George J. Monroe, Frederikui Kingslandui ir Danieliui Milleriui. Du pirmieji buvo apkaltinti už prigravystę, trečiasis už suklavimą čekio.

SUGRIUVO NAUJAI STATOMI NAMAI.

Washington, D. C. Ant kertės 26 ir P. str. sugriuvo čia naujai statomi namai. Du darbininkai likosi užmušti, o 5 sunkiai sužeisti.

UŽDARĖ BANKĄ.

Pittsburg, Pa. Likosi čia uždarytas Petro Rutscho bankas. Jame dėjo savo pinigus lenkai, čekai, ir serbai. Depozitų bankė yra apie 35000 doliarų. Kiek pinigų gaus depozitoriai, dar nežinia, bet visgi jie visų įdėtų pinigų ne atgaus.

DARBININKO LIKIMAS.

St. Louis, Mo. Gyvenantis čia murininkas, JohnHendrichsen, nuo kelių mėnesių negalėdamas gauti darbo, išbaigęs pinigus, išbučiavęs dvi savo dukteris, pasiuntė jas į kitą kambarį, o pats sau įvarė kulka į galvą.

SUARESTAVO FARMERIENĖ.

Bay City, Mich. Suarestavo čianykiešio valdžios fermerienę Barnett. Ją nuziuri, jog ji žino, arba pati pirštus pridėjo, prie prapuolimo fermerio Oskaro Peterson. Neseniai ir jos vyras dėl nesusekty dar priezasčių pasimirė. Kuną prapuolusio Petersono ištikro rado užkastą netoli Barnettienės namų.

RADO UZTROSUSIUS VALKUS.

Fall River, Mas. Neseniai čia prapuolė du vaikai, vienas 5, kitas 8 metų, Juozas ir Andrius Breading. Dabar rado jų kunus didelę skryniją. Abudu užtroško. Vaikai mat, nenorėdami eiti mokyklon, pasislėpę skrynijoj ir joje užtroško.

PRAPUOLĖ KRASOS SIUNTINYS.

Los Angeles, Cal. Čianykiešio krasos išsiųstas Farmers and Merchant National banko siuntinys, kuriame buvo 100000 dol. popierinių pinigų, prapuolė Kansas Cityj. Kur dingio tasai siuntinys, nežinia.

JUODOSIOS RANKOS DARBAS.

New Orleans, La. Ant kertės Decatur str. su dinamitu likosi sugriautos krautuvės italijono Juozo Sperio. Jis sako, jog žino, kas dinamitą padėjo, bet negali sakyti, nes bijosi keršto juodosios rankos. Jis nuo tos organizacijos gavo laisjus su reikalavimu 1000 dol., o kad reikalavimo neišpildė, tai dinamitu mat atkeršyta.

PRAPUOLĖ HOTELIO SVEČIAI.

San Francisco, Cal. Prapuolė čia apsisoję viename hotelį svečiai. Paliko jie savo daiktus, kurių vertė kelis kartus uždengia tą, ką hotelį reikia užmokėti. Kur dingio tie svečiai, nežinia.

UMAI GAVO PROTO SUMAIŠYMA.

Fort Wayne, Ind. Bėganciamė į vakarus Washah gelžkelio traukinyj, viename vagone su italijonais atveivais važiuo koksai ispanijonas. Gavęs umai proto sumaisymą, jis pašoko nuo savo vietos, išsitraukė peilį, vieną italijoną nudurė, kitą mirtinai sužeidė, trečią sužeidė ne pavojingai. Vietoj jų vienok atsiuntė 1100 skrynijų su jau niekur nevartojais mėsai pistonais.

DAUG SUGABENTŲ ANT EL-LIS ISLAND ATEIVIŲ.

New York. Dabar ant Ellis Island, kur laikomi ateiviai, yra 600 ateivių paskirtų sugrąžinimui. Tarp jų yra 50 bulgarų, sugaudytų, prisakius vaizbos ministeriui, Pennsylvanijoj. Jie mat suviloti ir atgabinti Amerikon nesanziniškų agentų.

NEISSIPILDĖ PRANASYSTA.

New York. Gyvenanti čia Ona Kisielitė išpranašavo, jog 14 d. berželio, 6 val. numirs. Atėjo vienuok ta valanda, o pranašė ne numirė. Iš nusiminimo, kad pranašysta neišpildė, ji dabar nenori nieko valgyti ir jeigu daktarai neįstengs perkalbėti, ji iš bado gali pašimirti.

TVANAI.

Topeka, Kans. Išsiliejo per krantus Kaw upė ir užtvinę vandens privertė 7000 žmonių apieisti savo namus. Patalpino jų daugumą mokyklose vidurmesčio.

Helena, Mont. Upė Missouri išsiliejo per krantus. Užgimusiuse tvanuose prigėrė šešios ypatos.

GAISRAI.

Newport, N. J. Sudėgė čia New Cliff hotelis ir keli kaimyniški namai. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Brownsville, N.-Y. Išdegė viena dalis Grammatens hotelio. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 30000 dol.

Enens, Tex. Išdegė vidurys šito miestelio. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 20000 dol.

Kansas City, Mo. Skerdyklose Nelson, Morris & Co. 12 d. berželio užgimė gaisras. Kadangi minėtos skerdyklos buvo vandens užlietos, tai ugnagesiai prie ugnies beveik negalėjo prieiti. Kol ugnį suvaldė, jį pridirbo nuostolių ant 30000 dol.

EXPLOZIJOS.

Cleveland, O. Po gatviniu karu Cedar ave. linijos nežinia kas padėjo dinamitą, kuris eksplodavo ir karą išmetė iš rėlių. Keturi pasazieriai, motormonas ir konduktorius likosi sunkiai sužeisti.

Winnipeg, Manitoba. Gelžkelio darbininkų stovyklose eksplodavo dinamitas. Eksplozijos 9 darbininkai likosi užmušti, dešimtis gi rado sunkiai sužeistų.

NELAIMES ANT GELŽKELIU.

Stevensville, Ont. Netoli nuo čia išsoko iš rėlių Wabash gelžkelio traukiny su vežančiais ateivius. Prie to suvirsumo 20 ateivių iš Europos likosi sužeisti.

VETROS.

Siautė smarkios vėtros valstijoje Iowa, Wisconsin ir Michigan. Mount Vernon, Ia. vėtra daug nuostolių pridirbo. Aplinkinėse LaCrosse, Wiss. 4 ypatos likosi užmigtos. Port Hurone, Mich. viena ypata likosi užmušta, o mieste vėtra pridirbo nuostolių ant 20000 dol.

IŠ DARBO LAUKO.

Kansas City, Kans. Darbininkai Missouri, Pacific, St. Louis & Arman gelžkelio streikuoja. Kompanija priėmė juodparvius streikaučius. Tegul todėl dabar nieks neina į Kansas City darbo įieškodamas, nes be abejonės gelžkelio agentai stengsis čia suviloti darbininkus iš kitur.

Pittsburg, Pa. Pittsburg Steel Co. mieste Moness, Pa. rengia 60 naujų tarpinimo pečių. Kada jie bus priderinčiai įrengti, nemažai darbininkų gaus darbą.

Lorain, O. Dirbtuvėse National Tube Co. prasideda darbai. Dabar rengia čia dar vieną naują pečių; prie rengimo dirba per dienas ir naktis. Geležies dirbimo dalyj pradėjo dirbti pereitą sanvairat. Reikalavimų kompanija turi ilgesniam laikui.

Greenville, Pa. Čianykiešio Carnegie Steel Co. dirbtuvės pradės dirbti nuo 6 d. liepos.

Cumberland, Md. Kasyklose Fairmont ir Clarksburg prasidėjo darbai. Prie darbo patilpo 8000 darbininkų.

Cambria, Wyo. Darbai šiومت kartu eina čia gerai ir uždarbiai ne blogi. Yra čia anglų kasyklos. Darbininkai pernai sutvėrė uniją. Mokestis už darbą sulyg unijos tabelės. Dirba 8 valandas. Bet iš kitur atkakusiam darbas sunku gauti, nes čia suvažiuo iš Montanos daugiau darbininkų negu reikia.

Pittsburg, Pa. Šią vasarą bus šitose aplinkinėse parengtos astuonios naujos kasyklos. Jau šį rudenį prasidės jose darbai.

Wylam, Ala. Prasidėjo darbai kasyklose Tennessee Coal & Iron Co. ir prie kokso pečių. Daug darbininkų patilpo prie darbo.

Wilkeson, Wash. Darbai aplinkinėse anglų kasyklose eina pusėtina, bet iš kitur pribuvę negali gaut darbo, nes ant vietos yra darbininkų daugiau, negu reikia.

kalba ir pasakotų tą, ko jie visai neatjaucia, vien tik dėlto, kad parodyti, jog mes galime juos prisiversti kaip savo tarnus. Kad musų tarnai, panorę, pataiko gražiai apie mus pakalbėti, tai tai galima žinoti ir nevertę jų prie to, už musų gi akių jie moka nemaziau iš mus ir pasijuokti ir toki apvaisčiojimai kaip šitas, duoda jiems medžiagos tam pasijuokimui.

Jš kitų kalbėtojų buvo: kun. A. Skripka, Dr. Stupnickas ir kun. vysk. P. Muldoon. Dr. Stupnickas nesigilino į jokių tautiškų reikalus, tik patarimą padavė delegatams pakelti posmertingę iki tukstančiui dolerių. Kun. Skripka kalbėjo apie apšvietimą. Būna, jis turi gerą ir reiki gali, bet tai viskas; rodosi prie tokios išimties, kaip šita, reikėjo jam nors kiek geriau prisirengti. Bet musų kunigai, matyt, dar vis po senovei žiūrį į savo ypatai kaip į šventą, kuri ir be praklino ir be gerų darbų turi būti guodžiama visu.

Jis savo kalbą nurodė, kad be apšvietimo žmogus yra išnaudojamas visokių apgavikų, kad apšvietimas „duoda gerovę žmogui, bet apšvietimas be tikėjimo esąs pražūtingas. Prancūzijoje, girdi, yra apšvietimas, bet atskirtas nuo tikėjimo ir užtai ten kunigai yra persekiojami, turtai jiems atimama, iš bažnyčių juos varoma ir žmonės esą tolinami nuo išganymo jų sielos. Todėl, anot jo, mokslo be tikėjimo reikia šalintis. Šiandien, girdi, privisę visokių neteisingų apaštalių ir raštų, bet esą ir gerų skaitymų, rodos, Amerikoje nedaug, bet visi yra: ve, laikraštis „Zvaigždė“, o Lietuvoje labai daug jų yra: „Saltinis“, „Viltis“, „Draugija“ ir „Sv. Kazimiero draugija, kuri už mažus pinigus atlygina daugeliu gražių naudingų skaitymų.

Aš tegul ir kitokios pakraipos žmogus esiu, bet visgi sutikčiau su kalbėtoju, jei jis be tikėjimo leistų rupintis žmonėms ir jų žemiškais reikalais; ką jis vadina tikėjimu, tą aš vadinu dora ir pripažystu, kad žmogaus laimei ji būtina reikalinga. Bet vienu dorumu žmogus negali būti gyvas; jis turi mokėti pasidaryti sau maistą, drabužį ir kitus reikalingus jam dalykus, turi pažinti gamtą, pažinti patsai save, o tas viskas stovi atskirai nuo Dievo ar mokslo aporę; juk gi būtų didelis kretinys, sudėjus mėslius į vieną kruvą su tikėjimu į Dievą. Viskas yra gera, bet savo vietoje, o to musų kunigai jokių būdu negali suprasti. Mums reikia pažinti gyvenimą iš visų pusių ir žmonės jau tą reikalą supranta, tik musų kunigai dar vis negali jo pamatyti.

Užbaigdamas savo kalbą, kalbėtojas patarimą davė, kad lietuviams katalikams būtina reikalinga mokykla įsteigti.

L. R. K. Sus. sekretorius savo kalboje teigė, kad patį reikalą įsteigimo katalikiškios mokyklos nurodė.

Vyskupo kalba buvo gera, savo vietoje ir galėjo patikti lietuviams. Jis išreiškė pasigėdėtinumą iš lietuvių gerbimo švento Tėvo, paskui pagyrė juos už laikymąsi savo prigimtos kalbos. Prigimta kalba, anot jo, tai taip kaip elektrinė viela, duodanti tą patį skaitlių virpėjimų išreikšimui musų jausmų ir supratimui vienas kito. Žmonės tos pačios kalbos geriausiai vienas kitą supranta ir geriausiai vienas kitą atjaucia. Gaivinimui gi kalbos esanti daina; kolai daina skamba, toli kalba gyvena. Iš jo kalbos matyt, kad jis yra geras airys patriotas ir to paties veltija mums, ką ir savo tėvynei. Tokio žmogaus, kuris veltija kitam to paties, ką sau, visuomet yra malonu paklausti. Vyskupo teigė ir pati kalba geriau skambėjo už kalbą kun. Skripkos. Jis, matyt, rupinosi būti vertu savo vietos, ne taip kaip musiškinį kunigai.

Nekatalikais.

IS CARNEGIE, PA.

Yra čia katalikiška bažnyčia, kurio susirenka lietuviai ir lenkai. Kunigas moka ir lietuviškai, bet 31 d. gegužės pamokslą sakė lenkiškai, nes lenkų daugiau čia yra negu lietuvių. Jis sakė, jog Kristus savo mokslu ne viešė ne anarchiztų, ne cecilijų, kurie buk pasirengę žmonės žudyti. Niekieno jis ir kitas musų partijas turbūt todėl, kad jų sanarijai per mažai pinigų duoda. Mat jau toks budas musų kunigų, kad jie kelia visus, kas nepučia

į jų dūdą; saukia pagelbon visus reikius, kad jie tokius amžinojo ugnį spingintų. Jų nuomonė — verti spiginimo visi norinti apšviesti, verti spiginimo darbininkai norinti pagerinti savo būvį, nenorinti duoties, kad darbdaviai juo jų luptų devynis kailius. Ar šiaip, ar taip elgsis darbininkai, juos vis keiks ir niekys su kapitalistais išvien einanti kunigai. Todėl nėra ką klausyti jų keiksmų, geriau jų niekinimų ir drausmių ne paisyti, bet stengtiesi apšviesti, skaityti apšviečiančius protą raštus. Apsšvietęs darbininkas suras pats tinkamus kelius vedančius į geresnį gyvenimą ir be kunigų keikimų ir drausmių.

Apsšvietęs darbininkas žino, kad tik darbininkų vienybė jų išganymas ir laimė. Todėl skaitykime knygas ir laikraščius, rengiame prakalbas ir pamokinančias prelekcijas.

Darbininkas.

IS BAYONNE, N. J.

23 d. gegužės 36 kuopa L. S. S. parengė prakalbą. Žinoma, rengėjai patiko ne mažai priešių. Pirmiausia klebonas, 22 d. gegužės, vakare po dievmaldystai, bažnyčioje perserginėjo savo ištikimas avelės, liepė neiti ant socialistų prakalbų, juos visai perdergė. Kunigo drausmų pabugo ypač moterys ir merginos.

Tikrai dar nepatyrėm, ar kunigas, ar jam spangai tikinti katalikai užsundė tą vakarą policiją: kada žmones pradėjo rinktis į svetainę, iš policijos skyriaus svetainės savininkas gavo telefonu priskyrimą ne leisti jo svetainėje laikyti prakalbas. Kas policijos prisakytą, tą svetainės savininkas ir padarė: užgesino žiburius, perpašė susirinkusius ir liepė išeiti. Mat miesto valdžiai buvo pranešta, kad prakalbos bus anarchištų. Tuom mat tikėjosi prakalbas išardyti. Bet denuncijantų darbas nepasisekė. Gavome kitą svetainę ir prakalbos atsbuvo gana pasekmingai. Žmonių susirinko į šimtą su viršum ypatų. Kalbėjo p. J. Saltis, K. Račkas ir J. Sukys, visi iš Brooklyno, N. Y. Kalbėtojai aiškino nedorybes kapitalistų ir kaip jie skriaudžia darbininkus ir kokią darbininkai vargą kenčia po jų valdžią. Kalbėjo ir apie socializmą, kalbino darbininkus risti prie darbininkiskos partijos. Kalbėjo apie kariūmenę ir policiją. Priebuvo ir M. Olyta, bet kad moterų buvo tik dvi, tai ji atsisakė kalbėti.

Vargdienis.

IS BALTIMORE, MD.

Baltimoriečiams ne trūksta viešų susirinkimų, seniau gana tankiai juos rengdavo Teatrališkoji kuopa, kuri statydavo ant scenos net tragedijas: Mindaugį, Zivelę, Pilenos kunigaikštį, Narimantą; jas sulošdavo vidutiniškai, žmonės lankydavosi teip, kad kuopelė buvo sutapiusi \$100. Dabar lygis kaitis vėjas papūtė: senųjų draugų skaitlius mažinasi, naujų nepribuna, lošimai retai buva rengiami, žmonės nesilanko, kuopa tankiai turi nuostolius, ji vos laikosi negyva, nė mirusi. Ir paskutinį kartą „Narimantą“, 24 d. vasario 1908 m., sulošė gana silpnai. Rods surikdavo retkarčiais, akis išvertę, prusas Bugardas, vos ant kuojų pastovję, bet lošimo ne buvo matyt. Negeriau lošė Narimantas, kurs, galvą nuleidęs ir į žemę akis įsmeigęs, murmėjo po nosia, lyg būtų koks katoržninkas, o ne Lietuvos kunigaikštis. Teip sulošta drama ant publikos įspūdžio nepadarė, kuopa žudo publikos užuojautą ir puola žemyn.

Geriausio sulošia socialistų kuopa, kuri nesigriebia tragedijų, bet pasirenka lengvesnius, žmonėms suprantamesnius iš dabartinio gyvenimo veikalus, per tai žmonės jai geriaus prijaučia. Bet ir jos veiklumas dabar aplyko, lyg pabugų ji keršto tui užvyduolių tautiečių, kurie pyksta todėl, kad perstatymus rengia socialistai, arba Revoliucijos Rėmimo Komitetas, o ne Teatrališkoji kuopa. Tik knygynas, senesniai susitvėręs iš atstovų įvairių draugysčių, dar šį tą parengia.

13 d. gegužės parengė jis prelekciją, prelegentas buvo V. Nagurinauskas; tema — viešpatavimas — kunigaikščio Mindaugo. Nors prelegentas išgudrinėjo gana prienamai, bet publikai nepatiko ir daugumas ne į iki pusei nesulaukę prelekcijos, apledo salę ir nuo reto tik girdėjosi užsigaždinimas.

Knygynas rengia kita prelekciją 23 d. berzelio. Skaitys A. Gamlaitis. Tema: „Kritika socializmo“.

Šiaip veiklesnių organizacijų Baltimorėje beveik nėra. Yra čia dvi kuopos L. S. A., bet gyvumo nesimato. 64 kuopa prieš rinkimus varė smarkią agitaciją, kuone susidrauskė tūli tautiečiai ant mitingo, kam socialistų Bagočių renka pirmąsias.

Unija kriaučių ir T. M. D., regis, visai nusilpo ir turbūt visai užmigs.

Skurdžėlė.

IS PITTSTON, PA.

Darbai eina čia neblogiausiai: anglų kasyklose dirba kas dieną. Čia yra goe-cake šaštas, jame gali gauti darbą ir iš kitur pribuvę. Mat čia darbo davėjas, pamatęs šviežią darbininką, žino, kad neatėję su tuščia ranka, bet atnešę jam kokią \$5 ar \$10; pradedą tuoj senus darbininkus kikių, tie turi darbą pamesti, davęs bosui \$10 užima ano vietą. Kituose šaštuose beveik tas pats. Dešimtam, devintam, ir aštuntam šapte jau bosai neima pats pinigų, bet turi tam tikrus agentus, kurie jiems patarnauja. Žinoma, daugiausiai tai atlieka lietuviai. Jeigu kas nori gauti vietą pamintuose šaštuose, nereikalauja eit boso prašyt, bet nusimūnia per agentą 25 dolarius, ir gauna pakvietimą ateiti darban.

24 d. gegužės, vietinė L. S. S. A. 32 kuopa parengė prakalbą. Žmonių prisirinko beveik pilna svetainė. Pirmiausia kalbėjo F. Bagočius iš Pittsburgo, Pa. Jo kalba labai publiškai patiko. Buvo teigiami tūli socialistų prieštai, bet išgirdę Bagočiaus kalbą, nedrįso atverti burnos, visi ramiai užsilaukė. Pabaičius kalbą drg. Bagočiui, rinko aukas. Surinko \$3.26, kuriuos paskyrė 7 tam rajonui agitacijai. Kalbėjo dar drg. F. Živatkauskas iš Scrantono, Pa. Laikė kalbos drg. Živatkauskas, drg. Bagočius pardavinėjo knygytes socialistiško turinio, kurias publika noriai pirko.

Tarpe Pittstono lietuvių susipratimas auga, vien gaila, kad merginos dar vis nepabunda iš sunkaus miego. Tiesa, kelios atsilankė ant prakalbų, bet pradėjus kalbėti, tuoj išėjo. Mat Pittstono kunigas Kaupas bažnyčioje aiškina per pamokslą, kad aukos reikalingos tik bažnyčiai, o jus, girdi, nenorite aukauti, verčiau einate ten, kur už dyką 10-tuką paima (mat prikišo prakalbą), o ten nieko kito neišgirstat, kaip tik niekinimą bažnyčios ir kunigų ir teip visokias bleivigas. Bet žmonių susipratimas vis auga, jau jie prakalbas nevadina bleivizmos, o kunigo visai pradėjo neklausyti, nes jis per pamokslą pasakė: kas nenori aukauti, tai geriau neikite nė į bažnyčią. Argi Dievas nereikalauja maldų, tik pinigų?

Socialistas.

IS MONTREAL, CANADA.

Darbai eina čia labai blogai, žmonės skundžiasi, kad sunkus metai užstojo. Yra darbininkai nedirbanti jau 5, 8 ir 12 mėnesių, negali rasti nė prasciausio ir sunkiausio darbo. Miesto rumą apgulė bedarbių minia ir maldauja pagelbos, nors kudiokiams ne duoti badu mirti. Teisybė, čia dabar sunkus metai vargšams darbininkams. Vieni kaltina darbdavius, kiti Dievą, kad sunkius metus leidžia žmonėms. Istikro vienok ir pats darbininkai ne be kaltės. Dievas juk visus žmonės lygiais su tvėrė, reikia tik vienybėje laikytiesi, reikia organizuotis, risti tiesi organizaciją, kaip antai, pristoti į S. L. A. arba L. S. S. Reikia įsiviesti, skaityti apšviečiančius protą raštus. Apsšvietęs, žmogus supras jau savo reikalus, žinos kaip savę ginti nuo skriaudų ir išnaudojimo.

Cianykstis lietuviškų vėlių ganytojas, kun. Slamas, apreiškė, jog apleidžia musų parapiją ir 13 šio mėnesio bene su visis iškeliavo. Žmonės labai nusimę, netekę jų vėlių piemens. Galėtų dabar čia atkelti koks kunigas ant jau išdirbtos vietos. Žinoma, tegul atsišaukia tik geras lietuvis, nes koksai lenkbernis. Apie kunigą Slamą dar davė pasakyti negalima, nes nežinome dar tikrai, kiek jis parapiją nuskriaudė.

Kanadietis.

MOTERŲ SUSIVAŽIAVIMAS BROOKLYNE.

Pradžią moterų susivažiavimo galima skaityti viešą susirinkimą pėnyčio vakare (12 d. berzelio);

laikytą svetainėje: „Taikščio Nalimo“, 101-103 Grand st.

Nors šis viešas susirinkimas buvo kaip į įėjimą į patį susivažiavimą, vienog jam nebuvo aiškiai apibrėžtas tikslas: susivažiavimo. Žinoma iki šiol tik tiek, kad „moteris turi susivienyti“; koks tas susivienijimas bus, kokiais keliais eis prie pagerinimo moterų padėjimo — tą parodys tolymesni posėdžiai moterų susivažiavimo. Pėnyčio visas vakaras buvo pasveštas skaitymui referato apie „Moterų klausymą“. Skaite p. Sirvydas, redaktorius „Vienybės Lietuvinių“. Minėtasis referatas buvo tai istoriška moterų padėjimo peržvalga, gausiai iliustruota pavyzdžiais iš gyvenimo kaip dabartinių, teip ir pralinkusių laikų.

Negalima pasakyti, kad visi pavyzdžiai būtų tikroje šviesoje perstatyti. Teip, pagal žodžius prelegento, garsioji „teisė pirmosios nakties“, kurią laikuose baudžiavos pripažindavo sau ištvirkėliai ponai (toli vienok ne daugimas, jū), buvo neva užtvirtinta tų laikų valdžios ir net bažnyčios pripažinta. Tiepo sako prelegentas. Tuom tarpu žinome, jog ta garsioji „teisė pirmosios nakties“ buvo tai paprasta saualė ištvirkusių ponelių, ir tai tik atskirų asmenų; jokiuose vienok surašuose teisių ar tai valdžios, ar bažnyčios tos teisės nerandame. Dar keli, nevisai atsakančiai parinkti pavyzdžiai (kaip nors ir šis; jog viduramžių pavyzdys, pasitikimui vieno iš karalių, atsilankiusių Vindobonoj, nieko geresnio neatrasta, kaip „pasitęsi delegaciją vienu visų pasitęsiu“ (?) sumaziino labai vertę rupestingai sutaisyto referato ir pridavę jam tendencingą išveidą.

Kilusiose po referatų diskusijose nieko svarbaus ir ypatingo pakelta nebuvo. Prelekcija su diskusijomis užsitraukė veik iki pusiau naktų.

Sekandį dieną, subatoje, turėjo prasidėti, 10 val. ryto, tikrieji posėdžiai susivažiavimo. Pirmas posėdis vienok prasidėjo vos 11:20, nes vis laukta pribuvimo daugiam moterų. Pagalios posėdį atidare p. Račiūtė, gerai žinoma šiame mieste ir apigardėje kaip iškalbi ir gabi socialistų organizatorė.

Apailestaudama mažą skaitlių pribuvusių moterų, p. Račiūtė karštai pasveikino pribuvusias ir entuziastiškai išreiškė tvirtą viltį, jog ateitį bus moterų trisus pasiekmingesnis. Perskaityta apie 5 linkežimai, prisijūti iš kitų miestų. Terp kitų buvo paminėtas linkežimas D-rės Zelvenės iš Plymouth, Pa. Mandatų peržiūrėjimui išrinktos: Pricevičiūtė ir Damijonaitienė iš Chicago.

Iš kitų miestų pribuvo visai mažai: teko užimėti tik šiuos miestus: Waterbury, Conn., New Britain, Conn., Pittsburg, Pa., New Haven, Conn., Newark, N. J., ir Chicago, Ill. Jeigu iš virš paminėtų miestų visos būtų delegatės, tai susivažiavimas turėtų puikią pradžią, vienok pasirodė, kad tik viena moterų draugystė, būtent Chicago „Moterų Apšvietos draugystė“, prisijūti dvi delegatės. Iš kitų miestų pribuvo pavienės, be jokių įgaliojimų nuo draugysčių. Stebėtina, kodėl moterų teip silpnai atsišaukė ant Brooklyno moterų pakvietimo! Ar priežastim to yra abelnas nerangumas musų moterų, ar ne dauskaty mieriiai susivažiavimo — sunku dabar įspėti. Kadangi delegaciją pasirodė, kaip minėjau, viškai mažai ir kad duoti progą visoms moterims išreikšti savo nuomonę, tapo pripažinta teisė balsuoti esančioms posėdžiui moterims. Tokiu būdu pasirodė su virš 15 ypatų su teise, balsu. Iš dalinta ženkelių, ženkliai — kukardos iš keturių stangelių: dviejų raudonų ir dviejų baltų (baltas — nekaltybė, raudonas — kraujas, arba meilė).

P-lė Račiūtė, kaip vedėja, daro gana gerą įspūdį: energiška ir greit arientuojasi susipainiojimuose, nors, kaip neįpratusi, neišvengia visados tūli klaidų vedime susirinkimo.

Metėsi man tas į akis dalykas, jog čia, kaip ir ant seimo S. L. A., vartysai už tai, kad priimti Liet. Soc. Sąjungos išradimą vedime seimų, būtent: rinkti prezidentą kiekvienam posėdžiui atskirai. Nubalsuota vienok, kad geriaus laikytis paprastai priimtos tvarkos — išrinkti pirmąsias visam susivažiavimui. Rinkimai prezidiumui atsisbuvo slapta, ir tapo išrinktomis: pirmąsias — p-lė Račiūtė iš New Yorko; jos pagalbininke — p-lė Olyta iš Pittsburgo, Pa. Rastininkų

kėmis: pp. Pricevičiūtė ir Daukšūtė — abi vietinės. Abi rastininkės apsiėmė su pasarga, kad jos negalės tarnauti iki galui, nes turėdamos išvaiztioti. Nutarta: reikalui atėjus, nedėlio išrinkti kitas, o dabar priimti išrinktasias — Pricevičiūtę ir Daukšūtę. Liko išrinktas ir presos komitetas, į kurį pateko pp. Damijonaitienė iš Chicago ir Prasaientė.

Tuomi pirma sesija ir užsibaigė.

Dz.

DEL DELEGATO APRASYMO L. S. S. SUSIVAŽIAVIMO.

Nr. 21 „Lietuvos“ patilpo korespondencija iš Philadelphia, Pa., kurioje bandyta aprašyti L. S. S. IV susivažiavimas. Korespondentas šiek tiek nukrypo nuo teisybės, pertai laikau reikalingu atitaisyti jo klaidas. Delegatas rašo:

1) „Prieš piet, po ne paprastų ginčų, išrinkti susivažiavimo viršininkai: pirmąsias išrinktas J. Sukys, jo pagalbininku A. Purvis; sekretoriais — F. Bagočius ir A. Bernotas; raštų vedėjai — Antonov, Žagaras (Dubas) ir Stanelis“. Susivažiavimui pirmąsias dirbti nerinkta, tik rinkta kiekvienai sesijai; Antonov, Dubas ir Stanelis ne buvo raštų vedėjais, nes raštus vedė F. Bagočius ir Bernotas, jų pareiga buvo suteikti žinias apie susivažiavimą ir jo darbus laikraščio redakcijoms kaip lietuviškoms, teip ir svetimoms.

2) Ne Račiūtė kalbėjo apie reikalą sutverti moterų sąjungą, bet Marija Olyta.

3) Prapuolė pirmos dienos ne rezoliucija, bet posėdžio protokolo bruljonas.

4) 1-ma kuopa visai neturi priešių, ką parodo visų be skirtumo delegatų malonūs ir draugiški atsilaisvėjimai į susitaikusias 1-os kuopos frakcijas.

5) Apie tai ar „liks tas pats savarankiškas sekretorius“ spres sąjungos referendamas.

6) Ką susivažiavime nuveikta — parodo jo posėdžių protokolai, tilpę „Kovoje“ num. 21 ir 22.

Delegatas sako toliaus:

7) „Penktame posėdįje skaityta tik protokolai pereitų posėdžių; kitos vietos apleista liko“. Jei skaityta protokolai, tad nebuvo praleistos „kitos vietos“.

8) Iš turtų peržiūrėtų raportų, skaityto V posėdįje, matyt, kad iki susivažiavimo pas Centro sekretorių turi būti ir yra grynais pinigais 143 dol. 39 c., o ne sąjungos turtas, kaip parašyta jo korespondencijoje. Apie sąjungos turtą buvo paduota atskira atskaita.

9) Visai nesirodė, kad „susivažiavimas trauksis visą sanaitę“, nės užsibaigė į keturias dienas.

10) Valdybos rinkimai ne „gal ne per referendumą“, bet išties jau eina per referendumą.

11) Susivažiavimo buvo nutarta, kad delegatai, norintieji, ar privirsti apleisti susivažiavimą, privalo užsirašyti pas sesijos pirmąsias — ką ir padarė kiti delegatai trečiojo dienos susivažiavimo, o ne „daugelis“, kaip pasakytą korespondencijoje. Iš viso delegatų buvo 44, o paskutinėje susivažiavimo dienoje dalyvavo 38 — tas reikiška, kad ne atsilankė tik 6. Iš atitaisymo korespondencijoje klaidų matosi, jog p. Delegatas neuztektinai tėjio susivažiavimo darbus ir rašydams apie susivažiavimą, nukrypo nuo teisybės.

J. Grinins.

Dėl Delegato aprašymo (rašė mat ne vienas, bet du Delegatai) L. S. S. susivažiavimo gauname daug atsisaukimų ir neva pataisyimų klaidų, bet kad taisymai menki, vis tas pats atskartoja, kiti užgina Delegato tulus išsitarimus, kiti bando vien teisiniat neatsakančiai išsitarus.

Dele teisinimo juk nieks nereikalauja; pakanka fakto. Vienas taisytojas, reikalaujantis patalpinimo savo rašto „ateinančiam numerį“, reikalauja teigti, kad redakcija „prisilaikytų daugiasios tiesos ir bereikalingų ir netinkančių tėjimų nedėtų“. Čia, matyt, statantis savo reikalavimus rašėjas nežino, kokios yra redakcijos tiesos. Musų redakcijos gana tankiai nesinaudoja iš savo tiesos, daugiau tiesų pripažysta rašančiams negu tikros redakcijos tiesos leidžia. Patėmijimus, ar jie kam rodosi tinkamais, ar ne, redakcijos deda tik ten, kur rašė, daktacijos deda tik ten, kur rašė, daktacijos daromi koki nelogiški išvedimai, arba jeigu jo raše kas yra

nesuprantamo, prieštaraujančio. Užtikriname reikalaujanti prisilaikyti tiesų, jog „Lietuva“ jų laikosi gal labiau negu „Kova“, kuri juk iš principo atmeta visus nepatinkančius raštus, ypač tuščias polemikas. Kodėl tik nuo kitų laikraščių reikalaujama prisilaikyti fantastiškų, pačių rašėjų išmislų, niekam nežinomų teisių? Laikraščiuose nieks negali turėti privilegijų, visų tiesos lygios: kas ne leista tautiečiams, tas ne leista ir socialistams. Etika visiemis yra ta pati. Kas sako, kad kito raštas yra idiotiškas, turi pasirodyti su protingesniu, ne idiotišku. Bet pertikrinimui, kad jo raštas protingesnis, reikia ne paties rašančio žodžių, bet tikrai protingų motyvų; jeigu tokių motyvų trūksta, to rašto protingu vadinti negalima.

Kitas prieš Delegatų korespondenciją protestuojantis užtikrina, jog Žagaras „nė Dubicko neišvadino „podlecų“, nė „Kovos“ ir jos redaktorius juodašimčių. Bet kad tą patvirtina kitas prieš Delegatą protestuojantis, rastininkas, kurio rašto teiggi netalpiname, tai turime tikėti, kad kas nors neatsakancio buvo pasakytą.

Užbaigiamė todėl visas polemikas ir taisyms dviejų Delegatų raštų. „Lietuvos“ skaitytojams pakanka jau to, kas tilpo. Kiti dar 3 likę protestai ir taisymai Delegato suteiktų žinių nepatils, nes iš jų niekam nebūtų naudos. Patalpiname svarbesnius, geriau parastus paaiškinimus Bernoto ir Griniaus. To visko pakanka. Geriau plunksną sunaudoti svarbesniems raštams negu tuščioms polemikoms ir menkiems taisyms, kurie, kadangi teiggi ne visame patvirtinti kitų protestuojančių, teiggi juk ne ras daug tinkinčių. Kad daugumas musų polemikų tuščios, mato tą protaujančis skaitytojas, nes joms trūksta svarbesnių motyvų.

Red.

DU NEATIDETINU KLAUSIMU.

(Dėlei V. Kudirkos raštų išleidimo).

Greitai sukaks metai, kaip aš turėjau sau už pridermę ir garbę priminti tautiečiams, ką mes esame kalti Vincui Kudirkai (Kapšui), vienam iš didžiausių musų rašėjų ir veikėjų.

Balsas mano, kaip tikėjau, ne, pasiliko be aidio: Didžioji Lietuva ir Amerikiečiai išgirdo jį ir pritarė jam. Vieni tais vakarus V. Kudirkos paminėjimui, kiti pradžioje rinkti pinigus visų jo raštų kruvų išleidimui.

Bet karštis vieni ir kitų išlėto atauso. Aptilo referatai apie V. Kudirką vienur, nustojo plaukę aukos jo raštų išleidimui kitur, ir rodė jau visas pradėtas darbas paskendo užuomarsos vilnyse. Bet nė Gyvas darbas užti negali! O V. Kudirkos raštų išleidimas be abėjų juom yra.

Ne kartosi čia savo išrodinėjimų reikalingumo V. Kudirkos raštų kruvų išleidimo (pavildariau tai pernai savo atviruose laiškuose į visuomenę), — pirmiūsi tiktai, jog metas karščiau imtis už darbo.

Visų pirmu reikalinga sukcentruoti aukų rinkimą. Geriausiai būtų, kad tuom prakilnu darbu užsimytų katra nors iš rimtesnių Lietuvių organizacijų Amerikoje. Labiausiai tas darbas pritiktų „Tėvynės Myletojų Draugystei“, kuri jau nemažai yra užsitarnavusi prieš Lietuvos visuomenę belezidama naudingus raštus.

Reikalinga teip pat kuogreiciūsi atnaujinti kadaise garsintą, ar išnaujo apgarsinti Konkursą V. Kudirkos biografijos parasymui.

Tai du neatidėtinu klausimu, kuriuos prider išristi kuoveikiau siai.

J. Gabrys.

KOMITETAS KUN. PROF. K. JAUNIAUS PAMINKLUI STATYTI.

Gegužės 8 dieną buvo Kauno suvažiavę redaktoriai tų laikraščių, kurie rinko aukas kun. prof. Jauniaus paminklui pastatyti: būtent: „Vilties“, „Saltinio“, „Draugijos“ ir „Vienybės“. Pasirodė, jog iki šio laiko jau esama sudėta: „Vilties“ redakcijoje 347 r. 6 k. „Draugijos“ redakcij 210 r. — k. „Vienybės“ redakcij 142 r. — k. „Saltinyje“ apie kelias dešimtis. Iš viso apie pusantsto šimto rub. (NB. Pinigai sudėti veik vienu kunigų; svietiskieji inteligentai

„Viltin“ teatsiuntė 36 r. 50 kap.). Tokiu būdu jau pasirodė galima rupintis paminklui statymui.

Pradėta tad svarstyti, kur ir koks paminklas pastatius. Išklausius visų nuomonių, išdėstytų „Vilties“ laikraštyje, 1) atnosta sumanymai pastatyti paminklą Kauno katedroje, katedros įventorijuje, ar Kauno seminarijos kieme. Taip pat pripažintas neuztektiniu padėti vienas akmuo ant kapo.

2) Sutikta pastatyti apygražis, bent nemienkesnis už kitų, paminklas ant kapo, kaip visų daugiausia lankomoje vietoje (A. a. kun. Jaunius palaidotas patioje gražioje kapų vietoje, prie pat takelio iš bromos į koplyčią).

3) Paminklas išliedinti iš tam tikro metalo Peterburge pas Novickį pagal piešinį, padarytą musų artistų; biustą išliedinti pagal p. Rimšos padarytą formą.

4) Šiam paminklui paskirti mažąją surinktus pinigų dalį, apie 300 rb.

5) Kitus jau susirinktuosius ir dar susirinkiančius pinigus paskirti daug tvirtesniai paminklui pastatyti, būtent išleisti prof. kun. Jauniaus paliktuosius raštus.

Šita dalis pinigų vėl perskirta į dvi dali: viena paskirta paties raštams išleisti; antra, kaip honoraras tam, kurs apsiims juos sutvarkyti. Kadangi tuotarpu žmogus, kurs gali ir moka atspėti vienas neuzbaigtas profesorius mintis, yra p. Kazimieras Buga, tai minėtųjų laikraščių redaktoriai sutarė jį prašyti, kad užsidėtų tą sunkiąją pastą, priimdamas nuolatinę pašalpą pinigais.

Taip tatau susidarę Jauniaus paminklo statymo komitetas užgandino geismus ir tų, kurie nori „akmens paminklo“ matyti, ir tų, kurie velio jaunus mokyklus vytyrus prof. Jauniaus vardu suselpti.

Komiteto priederme bus rengiamas paminklas pastatyti. Administravimą gi kapitalo, paskirto prof. Jauniaus raštams išleisti, komitetas pavedė mokslus einančios jaunomenės šelpimo draugijai „Motinėlei“, kuri, parduodama išleistus spaudzinius, galės padidinti savo kapitalą.

AIRIJA.

Lapai iš Istorijos Airijos.

Parašė A. Janulaitis

(Tąsa).

išsisklaidę, todėl vienykimės, darykim apžadus įvykinti mūsų sumanymus; kad tie apžadai būtų šventi ir nenaikinami, mes prisiekiam ir viską laikom paslaptyje. Išskleiskim mūsų draugiją lyg kokį tinklą po visą kraštą, ir kas atsikvies prie mūsų prisidėti, apsauskim tą mūsų nevydono ir apseisimo visur kaip su tokia. Kiekvienas gavęs iš mūsų paliepiamą turės jį pildyti."

Toks buvo atsisaukimas, po kuriuo pasirašė buvo "Baltieji Vaikiniai" (Whiteboys) — slapta draugija, tą vardą gavusi nuo markšinių, kuriuos anie dėdavo. Pirmą sykį, jie pasirodė 1760 m. Poni pasėjo tokias jausus, nedyvai, kad sulaukė tokio vaisiaus; jeigu žmogų paverstė gyvuliu, lai nesistebia, kad panašiai ir elgiasi. Vienok Baltieji Vaikiniai buvo geresni, negu apie juos sakydavo. Niekiniams, su kormomis minami, apkvailinami, jie atkėsdavo skriaudikams teip pat nuožmiai, kaip pačios skriaudos. Tik viename dalyke jie nenudėjo: jie nevogė nė auksa, nė sidabrą, nė turtų; jeigu ką svetimą paimdavo, tai tik ginklus ir kitus reikalingus įnagius. Dabar buvo tai kova nebe keltų ir germanų, katalikų ir protestantų, bet vien tarp inamų bei nuomininkų ir ponų. Nemaž anglų, atvykusių čionai ir apsigyvenusių atsirado tokiame pat padėjime.

Atėjo dabar nemalonį dvaro ir miesto pomams gadyne; neramumas, baimė apėmė juos. Baltieji Vaikiniai pildydavo savo prizadus, juos galima buvo visur užtikti ir žmonėms reikalingiems lengva surasti.

Jeigu ponas reikalavdavo per daug nuomo, tai razdavo ant savo durių tokį parašą: "Pradarykite Tamstai, jog mes negalime leisti, kad darytumėte tokias neteisėbias tolai, pakeldamas dvigubai samdą, negu yra verta. Kas nepaklausys šito persergerimo, bus skaudžiai nubaustas".

Gauna darbininkai mažą algą, tai ir ateina paliepiamas abiem pusėm: "Nuo šios dienos nė vienas darbininkas (prie tokio ir tokio darbo) nedirba už algą mažiau 10 šilingų. Bėda tam, kas dirba už mažesnę algą".

Moka kas iš arių dešimtinę anglų kunigams, tam grasina mirtim; nori ponas pavyrėti nuomotoją, pakelti samdą, pasikviesti svetimus darbininkus, tai nubaudoja pagal "Arių Vaikinių" sprendimo.

Valdžia veltui stengėsi išnaikinti šią pavojingą jonaikių*) draugiją. Didelis užmokestis skundikui nepadėdavo nieko; kiekvienas žmogus, kuris siūlėms sakyti teisme prieš Baltuosius Vaikinius, tankiai gaudavo galą pirmiaus, negu spėdavo išpasakoti ką nors.

Žmonių buvimi šiek tiek pasitaisius, jie maziaus ir tesirūpindavo tais jonaikiams; jų draugija pati išnykdavo, bet dideliu vargu atėjus vėl iškilavo, kartais po kitu vardu, kitą vietą veikdavo, tik elgdavos teip pat, kaip ir jos pirmtakūnės.

1763 m. pasirodė jonaikai po vardu "Azuolo Sirdis", 1772 m. vadinosi "Plieniniai Vaikiniai". Šie atsirado dėlto, kad Donagalo markyzas buvo pavaręs vienu sykiu visus savo nuomotojus. 1786 m. jie vadinosi "Teisybės Vaikiniai" — reikalavo ypač, kad nemokėtų katalikai dešimtinės anglų kunigams, tolesniai — Rokytai (nuo vardo pramanytojo jų vado kapitono Rock), Klaristai (nuo vardo nebuvusios karalienės Clare), 1806 m. — Kulėjai, 1811, 1815, 1820, 1821, 1823, 1829 vėl vadinasi Baltaisiais Vaikinais; 1831 — Seniu Terry, 1832, 1837 Baltkojais, Juodkojais.

Tos draugijos nebuvo amžinos. Jos ilgai neveikdavo; kiek pasigerinus padėjimui teip pat nematomai išnykdavo, kaip ir buvo atsiradusios. Airija maištų didelių kelti nebega-lėjo, tai vartodavo terorą — kovą pavienių, su atskirais prispaudikų atstovais, idant kitus įbauginti. Veikė mažas, parinktas būrelis.

Baigiantis XVIII amž. randame nemaž atmainų ukiu ir politikos gyvenime pačioj Anglijoj ir Airijoje. Ir tas atnešė kitą vėją.

I Ameriką buvo persidenginę daugybė anglų, persekiojamų dėl tikiybės ar politikos pažiūrų. Praturtėję, nebenorėjo priklausyti nuo anglų karaliaus, jų nausėdijos sutvėrė Jungtinius Valstijus Amerikoje ir apskelbė save nepriklausomais. "Anglija prakiso toką karę. Pačioj Airijoje dalis anglų per ilgą buvimą čionai, jautėsi esą to krašto pilieciais ir priešinos, kad ant visos Airijos be skirtumo puola visokios sunkenybės. Karėje su amerikoniais, bijodama Airijos sukilimo, Anglija užsisileido, ji pripažino Airijos parlamentą, nepriklausomą (1782 m.), bet jame viešpatavo vieni ponai ir tai juos nuramino. I septintus metus po to prasidėjo prancūzų revoliucija. Noras laisvės atsirado ir Airijoje. Žmonės atydziai klausėsi, kas tenai dedasi. Iškilmingai apvaikščiojo jie metinę sugriovimo Bastilijos (1789 m.). Nemasas buvo subruzdintas Airijoje. 1791 m. Belfasto mieste tapo įkurta nauja draugija "Airių Sandora", i kurią lygiai įėjo kaip protestantai teip ir katalikai. Jos tikslu buvo panaikinti vaidus dėl tikiybės, išvartyti anglų valdžią ir įsteigti nepriklausomą Airijos respubliką. Ji išsiplatino gana dikčiai po visą šalį, sako jos narių skai-

čius daeidavę iki 100000 žmonių. Turtingieji sujudo. Jie ėmė tvirti juodašimčių pulkelius arių darbui ardyti. Jie nenorėjo, kad būtų atimtos visos privilegijos, kurias turėjo iki šiol jie ir jų bažnyčia. Bijojos, kad ariai neatimty iš ponų žemės. "Airių Sandora" matė, kaip išsigando anglų valdžia prancūzų revoliucijos, kaip ji ruošėsi ją pasmaugti, idant jos liepsnos neperšoktų per skiriančią juos vandenį. Ji nuėjautė, kad įvairūs Anglijos gyventojų sluogsniai, o ypač Airija, galėjo sekti prancūzų pavyzdį. "Airių Sandora" buvo nusiuntus keletą savo žmonių i Prancūziją, kad susitarti su jos žmonėmis, gauti talką ir ginklus. Todėl anglų valdžia (ministris Pitt) pradėjo galvoti apie arių numaldymą geruoju: ji prispyrė 1793 m. Airijos parlamentą duoti katalikams balsą prie skyrimų, be teisės būti išrinkti pačiam, buti valdininkais ir apicieriais, advokatais, daleisti maišytas jungtuves. Buvo tai palengvinimai, kurie pakakino tik turtingesnių arių norus, ypač pradėjusios rasti inteligentijos žemės valdymo dalykuose. Anglų bažnyčios prisakymai teršdavo vien jos pasekėjus.

Ir pačioj Prancūzų žemėj dalykai atsimainė. Pirmiaus pritarėdavo jai Anglijos pirmiečiai. Dabar gi apgarsinus ten žmogaus teises, Anglijos pirmiečiai išsigąsta, nekaltant apie atgalinius, piktinas naujuoju revoliucijos "iškrupimu", nes dabar ir Paryžiaus darbininkai pasirodė su savo kliasos reikalavimais. Ir pasibaurėjimas auga Anglijoj, Burke ginusis arius, džiaugusis revoliucija, tampa jos priešu. Net Airijoje įvyko atmainos. Turtingesnieji, protestantai ir katalikai, nebeneri nė žiūrėti i prancūzų talką, vėliaj pasilikti prie Anglijos, negu nepriklausoma Airija su revoliucionierių pagalba; galinias jie, jog ėjo valdžios uždraustais takais. Prie permainos pažiūrų daug prisidėjo jiems duotieji apie tą laiką palengvinimai. Atsitraukė iš "Airių Sandoros" turtingieji ir ramieji, bet ji nenustojo veikusi. Anglų valdžia rinko kariuomenę, uždraudavo susirinkimus, gaudydavo agitatorius. 1796 m. ji panaikino "Airių Sandorą", bet ši veikė slapta. Sako, buk 1797 m. skaitlius jos narių jau daėjęs iki 500000 žmonių. Juodašimčiai — anglai nausėdžiai ir valdininkai, jauzdami už savo nugaros pagalbą, siur tur užpuldinėdavo ant arių. Įnirtimas pakilo dar didžiau, 1796 m. prancūzų jenerolui Gauche'ui (Gošei) pabandžius atvykti i Airiją. Juodašimčiai ir kareiviai kankino pakliuvusius i jų rankas arius, draskė juos ir žudė. Parlamentas pagyrė tuos darbus, davęs juodašimčiams amnistiją. "Airių Sandorą" netekusi kai-kurių vadovų, kai-kur apirusi apskelbė 1798 m. maištą, laukė atvykstant prancūzų. Dabar atkeršyta kareiviams ir juodašimčiams. Nespėjo ariai surinkti ir 14000 žmonių, kaip juos anglų kariuomenė užklupo. Nesunku tai buvo padaryti, nes jų tarpe atsirado ir išdavikų. Maištas jau buvo numalšintas. Prancūzų talka atėjo neužilg, bet buvo po visam.

Šitas sukilimas buvo labai parankus anglų valdžiai, nes davė gerą progą vėl nustelbti katik pradėjusią atgyti Airiją. Tvarką darė karo teismai. Sprendimas buvo vienodas — pakarti, sušaudyti. Baisiai apsieidavo su sumaitaisiais. Norėdami ką nors ištraukti iš jų plakdavo, istempdavo ant dybos, kankindavo, laikydavo pakabinę. Kankindavo tol, kol neprisipažindavo esąs kaltu, o prisipažinus žudydavo kaip kaltą, nes pats prisipažino! O jeigu ateis liudininkai, kurie rodytų jų nekaltybę, tai laukan varydavo, nors tai būtų buvę ir protestantai, valdžios tarnai, jai atsidavę ar tik prielankūs. Neinant geruoju laukan, su durtuvais išvairdavo. Jeigu prieš kaltinamąjį nebuvo jokių nurodymų, o nubausti norėjo, tai kalėjime išieskiodavo kokį nusidėjėlį ir jam prizadėdavo gyvybę, jeigu jis bus liudininku ir apie tą ir tą žmogų pasakys tą ir tą. Kartais liudininkui nepildant prizadų, kankindavo jį pati, kol neišpildydavo. O kartais apsieidavo ir be liudininkų: jau kaltas tuom, kad pašauktas teisman. Teistojais buvo tamsūs apicierai, bausmė — nuzudyti. Apeliacijos nebuvo. Žudydavo čia pat. Taniausiasis kardavo. Baurumu ir nuozmumu atsizymėjo Wexford'o teismai. Spiaudydavo, tyčiodavos iš lavono, atkirtę galvą, mezdavo ją i upę, o galvą prikaldavo prie teismo buto sienos. Kartais tokius "juokus" darydavo teistojai: pakars žmogų, pusgyvį paleidžia, leidžia atsigausti, o paskui vėl karia, bet jau istikruju.

O kaip baurėjos anglai, kad prancūzai su giljotina nukapodavo ponams galvas!

Pitt, Anglijos ministeris, numalšinę arius, buvo nepakantinas savo juodašimčiams — Airijos protestantais, ponais. Pamatė, jog jie gali dar daug užkenkti Anglijos reikalams, kaip jau nesyk buvo tai padarę. Todėl sumanė panaikinti jų parlamentą. Airijos ponai nė girdėti apie tai nenorėjo. Pitt žinojo, ko yra tas jų pasipriešinimas vertas: užmokėjo jiems 160000 svarų (16 ml. rub.) ir jų parlamentas 1800 m. pats save panaikino. Dabar Airija, Anglija, Skotija turėjo vieną parlamentą Londone. Airija siuntė 100 deputatų i seimą ir 28 ponų bei 4 vyskupus i senatą (lordų butą).

Pitt buvo sumanęs palengvinti arių buvį, panaikinus įstatymus prieš katalikus. Karalius priešinos tam. Parlamentas nė girdėti nenorėjo, Airija nelaimejo nieko iš tų atmainų.

IV.

Kaip buvo jau minėta, visa žemė priklausė ponams. Jie negyvendavo savo dvaruose, nes kraštas buvo tamsus ir neramus, gyvendavo (Toliaus bus).

Iš visur.

Belgijoje, netoli Mons išsiko iš rėlių pasazerinis traukinyas. Prie to 5 ypatos likosi užmūstos, o daug tapo sunkiai sužeistų.

10 d. berželio Maskolijoje pakorė, kariškojo teismo pasmerkty 13 ypatų: 5 pakorė Ufoj, 4 Lodziuj ir 4 Odesoj.

Šį rudinį Berlyne atsibus terptautiškos galinčių lėkti prieš vėją orlaivių lenktynės.

NAUJI RAŠTAI.

Pr. Petrusėvičius. Ar gali žmonės rinkti sau kunigus? Vilnius. 1906 m.

Autorius, pasiremdamas ant Sventraščio išveda, kad, sulgy bažnyčios teisių, žmonės gali rinkti pats sau kunigus, ir rinko juos jau ne vieną kartą, nors tam ir priešinasi dabartiniai katalikiškieji kunigai.

Kirpikai arba avelių piemenėliai. Eilėmis parašė Liepukas. Išleido Zirklių Brolija per "Dilgėlės". Philadelphia, Pa. 1908 m. 16 pusl.

Telpa šitoj knygutėj humoristiškos eilės: Austa, Kunigėliai piemenėliai, Kalėdąjant, Klebonėlis, Nuodai, Riebus paukštėlis, "Saltinio" likimas, Kunigėlio sarnariai, Avelėms, Lenkystės apaštalai.

Senovės likimas. Parašė Ja. siuno. Ką veikia pabrikanas. Prancūziškai Lafargue parašyta, versta Jasino. 1908 m. Belshill, Scotlande, 6 pusl.

Istorija apie kareivį, kuris turėjo pipkį neštrikuojant, mašiną aukso duodantį ir maišą pats tveriantį. Iš lenkiško vertė K. Lesėvičius. Atspaudino M. Zukaitis. 1908 m. New Britain, Conn. 13 pusl.

Gyvenimo gabalėliai. Parašė K. Stikla. Chicago, Ill. 1908 m. 50 pusl.

Telpa čia šie paveikslėliai: 1. Prakalbos vieto. 2. Saulutė teka. 3. Pavasario stebuklai. 4. Vasaros rytas. 5. Piemenėlis. 6. Senelis. 7. Jomarkas. 8. Aulnukas. 9. Vienturtis. 10. Skaitymas. 11. Dunos. 12. Iš dienų begio. 13. Laukas.

VIETINĖS ŽINIOS.

Pereitą utarninką Chicagoj prasidėjo generališkoji politiška konvencija, kurioj bus išdėstyti partijų programai ir pastatyti kandidatai ant prezidento ateinantiems rinkimams. Rodosi, kad republikonų kandidatui bus dabartinis karo ministeris Taft, zinoma, jeigu dabartinis prezidentas Roosevelt galutinai atsisakys nuo kandidatūros.

Pereitą sanvaitę Chicagoj pasimirė iš viso 500 ypatos: 289 vyriškiai ir 220 moterys. Vaikų iki 5 metų amžiaus pasimirė 140, senelių virš 60 metų 109. Daugiausiai mirčių buvo nuo uždegimo kvėpavimo organų, nes 79, nuo plaučių uždegimo 36, nuo širdies ligų 36; netikėtų mirčių ir užmūstų buvo 40.

Ties namais Nr. 1375 West Madison str. puolė be žado prezidentas Hoops Tea Co., kurios krautuvės yra pn. 3513 Halsted st., Henry W. Chandler. Subėję policistai bandė jį nūgabenti pas daktarą, bet Chandler ant kelio pasimirė. Jo kūną nūgabeno namon. Chandler turėjo mat širdies ligą.

Ant kėrtės 22 str. ir Michigan ave. už merginą susibarė du jauni vaikinai, gyvenant p. 2714 Wentworth av., Frank Weyer ir gyvenantis pn. 839 W. 29 st. John Ellerson. Merginos pabėgo, o jų jaunikiai ant gatvės parengė gražų perstatymą miniai, pradėjo pėsčioti. Atbėgę policistai abudu pėstuku suareštavo.

Ant senųjų Northwestern viršutinio geležkelio linijos, pereitos nedėlios dieną rado kūną 38 metų Jono Kleidžio, lenko, ar gal but, lietuvio. Mat jis ėjo su savo draugu Blanskiu skersai geležkelio ir užstojo ant elektrizuotos žėnės, gavo teig smarkų sudavi-

mą, kad puolė ant žemės. Jo draugas bandė gelbėti, bet vos dasytųjų gulinčio, gavo smarkų sudavimą, persigandęs nubėgo i kitą kelio pusę. Matyt dar Kleidį pervaziavo ir traukinyas, nes ranka jo buvo nutraukta.

APGARSINIMAI.

VAIZBA PIRMESNĖ UZ SVEIKATĄ.

Noras padaryti pinigų yra teip giliai įsisakijęs mūsų žmonėse, kad jam sveikata ir net gyvastis tankiai yra pašvenčiama. Mes užmirštame apie savo pačių kunus paskendę savo darbuose ir vaizbos, bijodami, kad trumpas pasilsys gali suteikti mūsų užuobėgai progą įsokti i mūsų vietą ir apiplėsti mus ant vaisiaus mūsų sunkaus darbo. Mes atsisakome nuo gyvenimo smagumų, dirbdami be paliovos ir sukonzentruodami visą savo mintį ant mūsų vaizbos, kol kunas nenuleipsta. Nelaimingas pilvas paprastai nukendžia daugiausiai; vietoje suteikti jam maitingus maistus mes tankiai plakame jį tik stipru svaigalu, kol stajamės kankiniais negromuliojimu. Sustiprink savo skilvį ir vidurius Trinerio Amerikoniškuoju Elksyru Karčiojo Vyno, kaip tik jis yra nuvargintas, nusilpnintas ir sukan-kintas. Jis išgydis visas karščiuotas gleives, sustiprins raumenis gromuliojimo organų ir tu galėsi prižiūrėti savo vaizbos ir savo kuno, Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

FARMOS. FAKTAI APIE LIETUVISKĄ KOLONIJĄ "ZINYCIA".

1. Lietuviška kolonija "Zinyčia" užsidėjo paviete Clark, pačiame viduryj valstijos Wisconsin. 2. Klimatas ir vanduo yra sveikas, toks pat kaip Lietuvoje. 3. Žemė yra gera ir derlinga, auga visoki javai, daržovės, ir žolės. Dobilai ir motiejukai auga geriau negu kur kitur visoj Amerikoje.

4. Dvi šakos geriausio geležinkelio, Wisconsin Central, einančios viena i St. Paul, Minn., o antra i Duluth, Minn., apjuosia "Zinyčios" koloniją iš dviejų pusių. Didelė upė, Black River plaukia vienu šonu žemės "Zinyčios".

5. Prie virš minėtų geležinkelių randasi penki sekantieji miesteliai: Owen, White, Lombard, Poznan ir Thorp, i kuriuos galima nuvažiuoti gerais keliais. Teipogi naujas miestelis, Lublin, randasi ne peltoli nuo kolonijos "Zinyčios". Iš toliausio kampo kolonijos "Zinyčios" galima arkliais nuvažiuoti i bile kurį iš minėtų miestelių su viena viena arba su pusantros valandos. Artesni plotai žemės guli prie pat tų geležinkelių.

6. Ant "Zinyčios" žemės, vietoje, kur per upę Black River eina skersai geležinkelis Wisconsin Central, yra geriausia vieta užėjimui lietuviško miestelio, Zinyčia.

7. Aplink "Zinyčios" žemės visur yra apgyventos farmos, visur yra geri keliai. Kiekvieno fermerio vaikai gali lankyti mokyklą, kuri čionai yra kiekvienoj vietoje.

8. Kiekvienas fermerys gali ant vietos parduoti visus savo produktus, kokius jo ferma išduos. Visus sau reikalingus daiktus gali pirkti bile kuriame iš minėtų miestelių, o ypač Thorpe.

9. Kiekvienas fermerys iš pieno gali čionai išrinkti daugiau pinigų negu kur kitur visoj Amerikoje. Paviete Clark yra 26 dirbtuvės sviesto ir 26 dirbtuvės surių.

10. Iš medžių, kurie randasi ant "Zinyčios" žemės kiekvienas žmogus gali išrinkti daugiau pinigų, negu už žemę bus užmokėjęs. Tuos gi plotus, ant kurių medžių nėra, gali tuojau išdirbti ir išrinkti pinigų iš pieno ir užaugintų gyvulių.

11. Perkantiems žemę, "Zinyčia" duoda lengviausias išlygas. 12. Geležinkelio tikietas iš Chicago į Thorp ir atgal, kaštuoją \$13.18. Apžiūrėti žemę ir sugrįžti atgal i Chicago, galima su pusantros dienos. Perkantiems žemę, geležinkelio lėšas "Zinyčia" sugražina.

Jei nori apsigyventi ant geros žemės, lietuviškoje kolonijoje, arti miestų, geležinkelio, senų fermerių, kur žmogaus buvis bus užtikrintas ant viso amžiaus, kreip-

kis i "ZINYCIOS" Generališką Užveždą, A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill. P. S. Čia žemę žmonės perka kasdien, pardavimui jau nelabai daug tesiranda. Todėl, norinti gauti vietą lietuvių kolonijoje, pasiskubinkite, nes umu laikų čia visa žemė bus išparduota.

Draugysčių reikalai.

ATYDAI DR. V. KUDIRKOS DRAUGYSTĖS NARIAMS.

Nedėlio, 21 d. birželio, 2½ val. po pietų atsibus Fellowship House svetainėje, 869 33rd Place, Dr. V. Kudirkos Teat. Giesmin. drėstės susirinkimas. Ant apsvartymo yra labai daug svarbių reikalų, ypač reikia galutinai apspresti apie tolesnį veikimą ar ne-veikimą draugystės. Užtai kiekvienas narys turi butinai ant susirinkimo pributi.

J. Ilgaudas, Firm.

DIDELIS, PUIKUS PIKNINKAS!

Chicago. Draugystė Apveizdos Dievo, subatų 4 d. liepos parengė pikniką Schutz'o darže prie 22 gatvės, Riverside, Ill., prasidės 9 val. ryto, tęjimas 25c. Nuvažiuoti galima visais kariais iki 22 gatvės, o taja iki 48 Ave., nuo ten gi kariais La Grange iki daržui. Bus pardavinėjama visoki gerimai, puiki muzika ir lenktynės vyrų, moterų ir vaikų. Visus širdingai kviečia atsilankyti.

Komitetas.

DIDELIS APVAKSČIOJIMAS

E. St. Louis, Ill. Jaunų Lietuvių Pasilinksminimo Klubas parengė didelį apvaikščiojimą nedėlio, 28 d. šio mėn., 2 val. po pietų. Apvaikščiojimas prasidės nuo miesto teismanamio ir eis per miestą gatvėmis i Lindell daržą. Darž bus kalbos, deklamacijos ir dainos. Atsilankykite kas gyvas ant šito apvaikščiojimo atminčiai Lietuvos istoriko ir raštininko; kviečiami netik vietiniai, bet ir iš aplinkinių miestelių, nes visos draugystės ims dalyvumą šitame apvaikščiojime. Turintieji Klubo ženklėlį bus įleidžiami dykai; pašalinams 25c. įėjimo.

Komitetas.

DIDELIS PIKNINKAS.

Chicago. Sv. Petro ir Povilo Dr-tė parengė pikniką nedėlioje, 28 d. šio mėn. Povilo Kareko darže po nr. 758 — 123-čios gatvės West Pullmane. Prasidės 9 val. ryto. Įėjimas 25c. ypatai. Muzika pirmos kliasos, šokiams vieta didelė, daržas išpuostas žolynais, pilnas pavėšių ir žaisimų ir kiekvienas atsilankęs bus užganėdintas. Iš Chicago vas užuojant reikia imti karus iki 63 gatvės, taja iki White City ir paskui West Pullman kariais iki Union Ave., kuš išlipus reikia pačėti 4 bliokus pietų linkui. Kuoskaitlingiausiai kviečia visus atsilankyti.

Komitetas.

LIETUVISKAS PIKNINKAS SU PRAKALBOMS.

Georgetown, Wash. Dr-tė D. L. Kunigaiškio Gedemino parengė pikniką su prakalboms 4 d. liepos, Rainer darže; muzika bus pirmos kliasos; iki vietai prieveža South Seattle kariai. Įėjimas vyrams 75c. Kviečiame apsilankyti visus lietuvių vietinius ir aplinkinius ir gražiai pasilinksminoti.

Komitetas.

KETVIRTAS PIKNINKAS.

Chicago. Liet. Evan. Dro Martino Dr-tė parengė pikniką nedėlioje, 5 d. liepos 1908 m. Schultz darže, Riverside, Ill. Prasidės 9 val. ryto; įėjimas 25c. porai. Bus gera muzika ir grieš visokios šokių, teipgi kiekvienas galės prisiklausyti daug gražių linksmy dainelių. Svečiai bus vaišinami visokiais gerimais ir užkandžiais. Vaziuokite 12 gat. kariais iki Desplaines River, nuo ten pačkėkite du bliuk skersai upę. Kviečia visus kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo giminaičio Jono Ramanauskio, vadina 'save John With, iš Kauno gub., Raseinių

pav., Girkalnio parap., Paleiskono viensėdžio, Simkaičio starastystos. Turiu labai svarbų reikalą i jį. Jis pats ar kas kas kitas teiksia duoti žinią adresu: Frank Ramanauskis, 1312 S. American St., Philadelphia, Pa.

Pajieškau vyro apsieidimui ne jaunesnio kaip 30 metų ir nesenėsio kaip 35 metų, esiu dora ir mylinti mokslo dėlto ir draugą pažinęs surasti, kuris būtų apsi-pažinęs tiek su žmoniskumu. Artesnės žinioms reikia kreiptis adresu, M. D., Box 113, Springfield, Ill.

Pajieškau Juozapo Plieno, kuris gyvena Seattle, Wash. Jis pats ar kas kitas teiksia duoti žinią adresu: Vincas Kiuduls, Box 157, Melrose Park, Ill.

Pajieškau Simano Baltrukonio, Suvalkų gub., Marijampolės pav., Aleksoto gm., Garliavos parap., Anuolių ir Jono bei Simano Valentavičių, Antano Bavoro ir Motiejaus Navicko, visi kieturi Suvalkų gub., Marijampolės pav., Garliavos parapijos. Jie patys ar kas kitas teiksia duoti žinią adresu: Sam Dagilis, 1100 Cypress st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau Stanislovo Černiausko, Kauno gub., Raseinių pav., Brūkštėnų val., Degučių sod., Silelio volosties, apie 10 metų kaip Amerikoje; turiu i jį svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksia duoti žinią adresu: Step. Nemčevskis, Box 28, Butter, Pa.

Pajieškau savo pačios Petronės Pillipavičienės, po tėvais Angliakaitės, Kauno gub., Šiaulių pav., Užvinčio parap., Bumbalų sod, pribuvo i Ameriką balandžio mėn., kitaip nemoka kalbėti kaip lietuviškai, girdėjau, kad nuvažiavo i Chicago. Ji pati ar kas kitas teiksia duoti žinią adresu: John Phillips, Box 47, Lafayette, Colo.

Pajieškau savo brolių Juozo ir Liudviko Norvainių, Kauno gub., Raseinių pav., Laukuvos parap., Pikačių kaimo, gyvena Philadelphijoje; turiu prie jų labai svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksia duoti žinią adresu: Step. Norvainis, Deer Park 116, Newton Grange Midlothian, Scotland.

Pajieškau savo brolio Simano Grizinskio, gyvenusio So. Chicagoje ant Houston gatvės, jis pavaina iš Kauno gub., Raseinių pav., Laukuvos par., Juodainių sodos; turiu i jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksia duoti žinią adresu: Adomas Gruzinskis, Box 171, Lafayette, Colo.

Pajieškau Liudviko Willovitcho, kuris per 15 metų gyvena apie Canal gatvę Chicagoje, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kviedainos miestelio; turiu i jį labai svarbų reikalą i Afrikos. Chicago lietuviai ar jis pats teiksia duoti žinią adresu: Antanas Andrusis, General Delivery, Boston, Mass.

Pajieškau svo brolio Jurgio Prišginto, Kauno gub., Šiaulių pavieto, Purvenės sodos, septyni metai kaip Amerikoje. Iš pirmo gyvena Great Neck, L. I. Jis pats ar kas kitas teiksia duoti žinią adresu: Juozas Prišgintas, 785½ Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau Stanislovo Ramanauskio, pusbrolių Kazimiero ir Antano Bernotų, visi Kauno gub., Raseinių pav., Pašilės parap., Klubų sodos, pirmiau gyvena Chicago, Ill.; turiu i juos labai svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksia duoti žinią adresu: Stan. Ramanauskis, 20 Rocik Hill av., New Britain, Conn.

Pajieškau savo švogerio Motiejaus Mockeliuno, Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Griškabudžio parapijos ir kaimo, 5 metai atgal gyvena Anglijoje, iš Anglijos išvaziavo i Clevelandą, o iš ten i linkui New Yorko. Jis pats ar kas kitas teiksia duoti žinią adresu: Jonas Andziulis, 8734 Cottage Grove av., Chicago, Illinois.

*) Jonaikai buvo atsiradę Suvalkų gub. arm 15 metų, berods nelabai panašus i anuos, šito atsakančio vardo neradau, mūsų kalboje. O galima nurodyti i Blynda.

Pajieskau Vaclavo Senkevičiaus, jaunas vyras 19 metų, žiuri iš pamišę, kuris iš čia išvažiavo į New Yorką. Kas man praneš apie jį, gaus gerą dovaną.

J. Rymdeika,
Atlantic City, N. J.

Pajieskau savo pushbrolio Juozo Budgino, Kauno gub., Raseinių pav., iš Lietuvos atvyko į Mahanoy City, Pa. pas mano tėvus. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Aleks. Stitum,
Box 35, Ringwood, Ill.

Pajieskau savo brolio Antano Rupeikos, iš Teiškių miestelio, Šiaulių pav., pirmiausia jis gyveno apie New Yorką. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Ipolitas Rupeika,
1105 N. 7th st., E. St. Louis, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda naminiai rakandai pigiai, vertės \$700 už \$150; priežastis pardavimo išvažiavimas tėvynei; kas nori gerų daiktų te pasiskubina. Jonas Norbutas, 223 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda prieinama kaina san krova valgomų daiktų ir mėsos delei užimimui kitos vaizbos; parsiduoda drauge su vežimu ir arkliu. Pirklytė eina už pinigų ir gerai išdirbti lietuvių apgyventojų vietoje. Artesnės žinioms reikia kreiptis adresu: 3312 So. Halsted St.

Parsiduoda sankrova valgomų daiktų ir mėsos labai pigiai; savininkas turi du būdus ir vieną nori parduoti; gera vieta norintiems padaryti pigius. Atsiskaitę adresu: Jonas Baukus, 8228 Vincennes Road, Chicago, Ill.

Parsiduoda sankrova valgomų daiktų ir mėsos puskainiu; savininkas turi farmą ir ant jos išvažiavo gyventi; vaizba gerai išdirbti lietuvių apgyventojų vietoje. Artesnės žinioms reikia kreiptis adresu: 1300 St. Charles, Maywood, Ill.

Parsiduoda prieinama kaina mažai vartoti naminiai rakandai delei išvažiavimo tėvynei; artesnės žinioms reikia kreiptis adresu: Kaz. Braczas, 591 S. Canal st., Chicago, Ill.

Parsiduoda pigiai trejomis luboms trimi gyvenimais murinis namas ir murinė grincinė užpakalyje. Kiemas gražus. Išlygos prieinamos. Atsiskaitę po nr. 3405 Auburn ave.

Parsiduoda gera vieta lietuviams, 2 vietas: viena cukrinių daiktų, kita — barzdaskutyla po nr. 2409 Kensington Ave., Kensington, Ill. Barzdaskutyla 4 krasėmis, lengvos išlygos nupirkti; pusę įmokėti, kita pusė išmokėtimis.

DU PUKUS FLATAI ANT RANDOS "LIETUVOS" REDAKCIJOS NAMUOSE.

Du puikus, po 7 raimus, flatai ant išrandavojimo "Lietuvos" redakcijos namuose. Situose flatuose daktarai nori turėti 3 raimus savo ofisui ir mokėti už juos pusę viso flato ramos. Todėl, kur nedidelė šeima, gali drąsiai nusisamdyti visą flatą, prasitaisi sau 4 raimus, o 3 raimus parsamdyti daktarui ant ofiso, kuris užmokės pusę flato ramos. Flatai puikus, štymu apšildomi, elektrika ir gazu apšviesti, visada yra šiltas ir šaltas vanduo ir tt.

Reikalavimai.

Reikalauja vyrų į Pietus už gerą algą, 869 W. 33rd St., I. lubos.

Reikalauja 50 kompetentių angliškų ilgų sienos sistemai. Unijistai angliškais, geriausia mokėstis, 5 metams vienvalinio darbo. — Benson 335 Clark St., Chicago, Ill.

Reikalauja jaunų vaikų ir merginų mokintis senos ir naujos mados šokių. Vaikams 25c, merginoms dykai. Atsirdo šio mėnesio 27, paskui liepos 1, 4 ir teip kas nedėlia. Dores salė, 2305 So. Halsted St.

FARMOS!

Jei nori geros žemės farmai, geroje vietoje, terp savo žmonių, arti miesto, arti bažnyčios, arti gerų geležinkelių ir kelių, tai važiuok pažūrėti "Zinyčios" žemės, Clark Co. Wis., o rasi tą ko jau seniai ieškai. Daugybė žmonių apvažinėjo daugybę vietų, ir niekur žemės nenupirko, bet kada čia atvažiavo, tuojuos nupirko, nes čia rado tą viską, ko kitur rasti negalėjo. Dabar yra geriausias laikas žemę pirkti, nes yra vasara, gali matyti ir žemę ir užsėtus javus ir žolę.

Rašyk mums kada nori važiuoti, o mes paskirsime Tamistai dieną, kurioje mūsų agentas gali su Tamista važiuoti. Adresuokite:

"Zinyčia" A. Olszewski Mgr.
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

FARMOS!

New Yorko valstijoje Lietuvių kolonijoje randasi dar daugybę farmų pardavimui. Daug mūsų brolių jau čia apsigyvenusių ir gerai besilaikančių. Norėtume daugiau savo tautiečių turėti šale savęs, taigi atsiskaitę, kurie turite kiek kapitalo. Artesnės žinioms gausite pas George Kleek, Poolville, N. Y. Įdėkite už 2c krasos ženkleli atsakymui.

LIETUVIAI PIRKITE ŽEMĘ. Kur lietuvių yra jau daug apsipirkę, nuo \$800 iki \$1000 už akrą su geru mišku. Kompanija reikalauja ir gerus pinigų moka už medžius po 20 c už skersbalkį bėgiams. Jei pirkite 20 akrų, tai \$1600 įmokėsi, ir \$800 kas mėnesis; jei pirkite 40 akrų, tai \$3200 įmokėsi ir po \$1600 kas mėnesis; geriau nerasi; gerą gyvenimą gali padaryti. Artesnės žinioms kreiptis adresu: F. Mitchell, 3428 So. Halsted st., Chicago, Ill.

PIRMOJI LIETUVIŲ KOLONIJA.

Vienintelė beturčio žmogaus kolonija gražioje vietoje Teksose. Nariai išrenka nuo \$1000 iki \$5000 kas metas nuo 5 ar 10 akrų žemės. Apelsinai, figos, persalysės ir vynuogės atneša nuo \$500 iki \$1000 nuo akro. Šilto žemės, vėsios vasaros. Daržovės auga žiemą, vasarą ir atneša \$600 akras. Kelių šimtų tereikia pradėti. Darbas pirkimams duoda tuojau su gera užmokesčiu. Rašyk ar ateik pats prirodymų. Texas Farm & Garden Co., 45 La Salle st., Chicago, Illinois.

FARMOS.

Kas norite gerų ir pigių farmų, pirkite Missouri'ės valstijoje. Kokios kas nori pigios ir pragyventos su trobomis, sodais ir miškais. Jau 9 lietuvių šeimynų gyvena čia; dabar geriausias yra laikas apžiūrėjimui farmų, nes matyt, kaip jėvai auga, koks oras. Žiemos čia trumpos, vasaros laike naktys vėsios, oras sveikas. Platesnės žinioms reikia kreiptis pas gyvenantį ant vietos farmerį Konstantiną Mačuką, Raymondville, Texas Co., Mo., arba kurie arčiau yra Chicago pas Juozą Žimončių, 31 W. 14 Pl., Chicago, Ill.

SAKAU!

Niekas teip gerai nepadarė pavėksų, kaip lietuviškas fotografas: Atlieka darbą artistiskai; kuopuikusias perdirba iš mažų ir didelių sulgy sutartos kainos; už darbą atsaiko. Taigi Tautiečiai ir Tautietės kviečiam atsilankyti pas J. Drizą, Portrait Studio, 500 S. 2nd St., Philadelphia, Pa.

"LIETUVOS UKININKAS".

Laikraštis skiriamas darbo žmoniems, eina kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoje. "Lietuvos Ukininke" rašoma apie jėmiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valstius, mokyklas ir žmonių laisvę apie vyriausybės darbus ir politiką ir tt.

Lietuvoje metams\$1.75
Amerikoje metams\$2.50
Užsimokantiems už metus iš kalno, duodu Vilniaus Kalendorių 1908 m. dovanų.

Ant pamatymo vienas num. 5c. Pinigų siųskite atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. Damijonaitis,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

Naujos Knygos gaunamos "Lietuvos" Redakcijoje.

Alluma ir kitos pasakos. Guy de Maupassant'o, vertė J. Lauks. Šio knygoje telpa šios pasakos: Alluma, Notikri brangioje akmenyje, Balmė, Du mažai kareiviai, Dienynas paduklio, Mėnėslenoje, Valdulya, Užsaulio padangė, Atskirtimas, Vienatvė, Tėvas ir sunus ir Rote, viso 12 labai gerų pasakų. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų rašyme iš žmonių gyvenimo, pusl. 136. Kaina 35c.

Angliškos Kalbos Vadovėlis. Tiems, kurie nori trumpu laiku pamokytis anglišką susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Lauks. Senial pagelaudama tolia knygėlė, dabar yra jau gaunama, ir kiekvienas turi proga pasinaudoti, ypatinai kas nemoka anglišką kalbą. Tai dabar bus tam auko obuolys. Puslapy 90. Kaina 25c.

Apesakymėliai. Telpa čia šios apsakos: 1) Raštininkas, 2) Tėvo slaugytojas, 3) Kalno našlė, 4) Kalno tesa, 5) Paskutinė Judo naktis ir 6) Pats kalas. Yra gražios ir pamokinančios iš gyvenimo apsakos verta kiekvienam perskaityti. Pusl. 85. Kaina 15c.

Ar bus geriau, kad socialistai gaus virš? Parašė D. Dumbė. Ant rasis išleidimas, pertaitytas ir žymiai padidintas. Jei nori žinoti, perskaityk šią knygėlę. Pusl. 83. 10c.

Aritmetikos uždavinys. Vadovėlis aritmetikos pradžiui; antroji dalis.

Šia knygtė — antroji ir paskutinė dalis uždavinys, paskirto aritmetikos kursui; clonal, kaip paprastai yra daroma, surinkta uždavinų su skaičiais visokio didumo. Parašyta Pr. Mašiot. Pusl. 68. Kaina 20c.

Astronomija, parašė pagal K. Flamarjono ir Lockyera. A. Agaras. Telpa: Dangaus apvaizda, žvaigždžių, žvaigždžių kelionė per visatą, Saulė, Planetos, Komėtos, krintančios žvaigždės, žemės padėjimas pasaulėje, Mėnulis, Pasaulės įstatymai. Su daugeliu paveikėlių. Pusl. 62. Kaina 40c.

Centachavos Apgynimas. Apsaka iš liauli švedų karės iš Henriko Sinkleriaus apsakos "Tvanas" perdirbo S. J. Vertė Adolfas Vėgė, Pusl. 139. Kaina 30c.

Dėl Tėvynės. Parašė Satrijos Ragana. Vaizdelis palmtas iš Lietuvos žmonių gyvenimo. Puslapy 35. Kaina 20c.

Dievo žvaigždė, Istoriska apsakka iš Kristaus laikų pagal Wallace'o veikalą "Ben-Hur", iš lenkų kalbos vertė Karolis Valras. Pusl. 210. Kaina 40c.

Edgaras arba nuo ateismo prie pilnos teisybės. Pagal L. Hamersa teip parašė Kun. Dr. Ynodijus. Visas raštas perstatytas formoje ginių arba disputų terp protestantais ir katalikais šales, kalpo jos viena kita yra priešingos ir tt. Pusl. 214. Kaina 75c.

Išlystymas valsaus gyvūnų. Parašė Dr. J. Kulis. Su daugeliu paveikėlių iš embriologijos. Pusl. 12. Kaina 10c.

Istorijos-Pasakos, Aprašyme telpa iš Lietuvos Istorijos: 1) Lietuvių didvyris, 2) žemaičiai-draugai, 3) Pilnų apgyvenimas, 4) Lietuvių krikščianis, 5) Vytautas mūsų didvyris, 6) Mušis ties žallagriu, 7) Lenkų gundybė, 8) Aldonė, galilaisrė kūnigalkištė, 9) Biruta, gražioji valdaitė, 10) Kelstutis, žemaičių apgynėjas. Puslapy 54. Kaina 15c.

Janita, drąsusis Japoniškas Karelis. Tikras atsilikimas iš karės Japonų su chinalis. Iš vokiečių kalbos vertė K. S. Pusl. 23. Kaina 5c.

Japonų Pasakos. Pagal rusišką vertimą sutaisė S. Valteikpunas, telpa čia 7 trumpos pasakos. Pusl. 21. Kaina 5c.

Jonukas Muzikantas. Parašyta Henriko Sinklerio, vertė Adl. V. ir Juro Svyturio sargas, vertė J. Margevicius. Pusl. 39. Kaina 10c.

Karė. Ar ji žmonijai reikalinga? Parašė Kemėda. Ši knygtė aprašo kiek nuostolio iš karės žmoniems ir kas į ją žmonijai stumia. Puslapy 47. Kaina 15c.

Koks privalo būti vaikų auginimas ir auklėjimas? Rankinis rašų, parašytas Dr. Šilupo. Kožiam žinodeti ir naudinga knygtė, ypatinai tėvams auginantiems vaikus, susipašinti su šia knygtė. Pusl. 91. Kaina 25c.

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodėčių suklimal išspanių XV, amžiuje, Anglijoj XVI amžiuje. Parašė A. J. J. Pusl. 34. Kaina 10c.

Kiškėliai. Apsaka vaikams. Pagal Kukliną, parašė A. Agaras. Gražiai aprašo apie kiškius (auklius), kuopuikusias perdirba iš mažų ir didelių sulgy sutartos kainos; už darbą atsaiko. Taigi Tautiečiai ir Tautietės kviečiam atsilankyti pas J. Drizą, Portrait Studio, 500 S. 2nd St., Philadelphia, Pa.

Klebono Karčiama. Atsilikimas iš nesenos šiaulių praeties. Parašė B. Ramonas. Pusl. 16. Kaina 5c.

Laikrodininko atminimas. Pasak Erkmans-Satrijos, sutaisė S. M. Pavelskas iš Napoleono I paskutinųjų kariavimų. Pusl. 44. Kaina 15c.

Laiva Valandėlis. Broilams dovanėlė (Elisė). Parašyta K. Sikieliu. Telpa čia elisė: Dėlinus, — Pieva, — Upeilis, — Grla, — Vėjas, — Raka, — Žalbas, — Audra, — Perkunas, — Žemė, — Saulė, — Žmogus, — Reginis Lietuvoje ant gražaus augšto šepus kranto. Pusl. 32. Kaina 10c.

Rankų šakėliai ir Parinktieji žaizai. Surinko A. Agaras. Pralaidum vakarais Juoso laiko; šioje knygtėje telpa paveikėliai, kokius su rankų šakėlia galima parodyti ir tam tikrai apskaitymai. Puslapy 32. Kaina 10c.

Lietuva ir jos reikalai. Tautiškas Lietuvos Katekizmas. Kas mes esame? Ko mums reikia? Ką privalome daryti, kad visiems mumis būtų gerai, kalpo vaikams vienos, bendros mūsų motinos - Tėvynės? Pusl. 20. Kaina 10c.

Lietuvaitė. Dramatiškas veikalėlis iš senoliosko lietuvių gyvenimo. Penkiuose veiksmuose. (Turinys pagal Lermontovo "Poeziją "Lietuvaitė"). Parašė Jonas Balis. Pusl. 24. Kaina 20c.

Lietuviai ar gerai keltis žemlaimis priekyn? Nuodirdus atsiliepiamas į lietuviškąjį visuomenę Dr. Jono Šilupo. Arba sutrauka kalbą laukųj Waterbury, Conn., 25 gruodžio 1906, Union City, Conn., 26 gruodžio 1906, Edwardsville, Pa., 81 gruodžio 1906 ir Scranton, Pa. Vasaryje 1907 m. Pusl. 47. Kaina 15c.

Lietuvos virėjas. Parašė V. A. L. Zavadskis. Senial gaidavo mūsų šeimninkės tokios knygos, dabar gal pasinaudoti, telpa čia šimtai įvairių nurodymų patalpusim valgyti. Pusl. 555. Kaina \$1.25.

Lietuvos istorija. Su kunigalkičių paveikėliais ir žemėlapiu. Lietuvos Rašlavos apvaizda. Parašė Malronis (S. M.). Trečią kartą atpausta ir pertaityta. Pusl. 259. Kaina 75c.

Lietuvių tauta senovėje ir šiandien. Parašė J. Šilupa M. D. Antras tomas. Šitas 3-ras tomas apglėbia Lietuvių tautos veikalus nuo XIII jo lki pabaigai XVI šimtmečiu. Pusl. 563. Kaina \$1.50.

Litvomanai. Drama keturiuose veiksmuose. Parašė Dvi Moterai. Atspaudinta iš "Varpo". Pusl. 58. Kaina 20c.

Liudna Pasaka. Parašė J. Bnas. Tu manęs nelaimė neapleid, nuiludus palinksimai, nuvargusiam ranką paduodi.... Dėkingas už atsidėjęm ir širdį gerą, — Šau tau noriu apesakymėlius rašyti. Skaityk! — Jeigu patiks Tau ir gyvas busi, — Ir daugiau papasakosiu.... Telp pradėda raštininkas, kurs iš bado be laiko atsiskyrė iš šios pasaulės. Pusl. 31. Kaina 10c.

Malūnas. Apsaka; iš rusų kalbos vertė Pranas Šlis. Puslapy 23. Kaina 10c.

Mės ir Lietuvos socialdemokrat. I. Mūsų artimiausias tikslas ir kelias. II. Lietuvos socialdemokrat ir kultura. III. Lietuvos socialdemokrat ir tauta. Parašė Juras. Pusl. 16. Kaina 5c.

Moteris ir jos vieta žmonijoje. Parašė J. Lauks. Šita knygtė yra labai aktyva perskaityti moterims, ir vyrams. Ant autoriaus: "Tėsybė yra tokia prasta, kad mes tankiai ne mokysime jos tik dėl jos prastumo". Kalbėtojais daug atiras sau medžiagos joje. Pusl. 47. Kaina 15c.

Moninkas arba Magikas. Pagal Panovą, parašė A. Altviras. Telpa visoki magiškai paveikėliai ir kaip padaryti visokias štuksas. Puslapy 32. Kaina 15c.

Mokykla ir jos uždavinys. Parašė Alfa. Aprašo apie mokyklas Prancūzijos, Vokietijos ir kitų vietų, potam koka mokykla mums reikalinga, ko mes turime tiesą nuo mokyklos tikėtis, ir koka, apskritai imant, mokyklos uždavinys. Puslapy 69. Kaina 25c.

Nutruka. Vieno veiksmo komedija. Parašė Smalysis-Smolakis. Kamųjų Valdintojų Bureliu paskiria Autorius. Pusl. 20. Kaina 10c.

Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Prof. Blochman'o. Sutaisė Sernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybė chemiško ir fizio proceso, aliekiamam parodymų yra daugelis tam tikrų paveikėlių. Pusl. 138. Kaina 40c.

Pasakos, Prityrimai ir Veselijos su dainomis. Suderintimas parašyta kun. K. Alekso. Yra tal nekurios pasakos, nuotikiai, žaizai, giesmės, veselijos, natyviskai išpasakotos, viskas ellemis sutaisyta. Pusl. 142. Kaina 35c.

Pasinkimai Lietuvoje. Aprašymėliai apie lietuvių žmonių pasinkus, yra ištraukos kelių rašytų straipsnių Lietuvos laikraščiuose, ir pagal tuos sutaisė K. Stiks. Pusl. 16. Kaina 5c.

Pietro Caruso, Vieno veiksmo Drama parašė R. Bracco, vertė K. Puida. Lietkimo vieta — Neapolis, šių laikų atsilikimas. Pusl. 32. Kaina 10c.

Pilnų kunigalkičtis. Tragedija V veiksmuose, sutaisyta pagal Kraevskio apsakka "Kunigas". Parašė M. Šiaulienis. Pusl. 91. Kaina 35c.

Ponaitis. Apsaka, iš anglų vaikų gyvenimo. Parašė Lida. Graži apsakaitė kiekvienam, ypatinai tėvams. Pusl. 27. Kaina 10c.

Populiariškas Rankvedis Fizikos. Parašė P. Neris. Knygtė susideda iš 5 skyrių: 1) Svyrius, Svyrybė, Pajega, Svarumas, Svarstykles ir tt. II skyrius: Šiluma, Gazu išskirtimas, Tirštumo apskaičiavimas, Termometrai, Šilumos kaupimas, Šaltis ir tt. III skyrius: Balas, Balso greitumas, Balso atsilikimas, Balso ypatybės. IV skyrius: Šviesa, Šviesos šaltiniai, Šviesos greitumas, Šviesos atsilikimas ir tt. V skyrius: Elektra, Pritrūkimas ir atsilikimas, Prigimtinė Elektra, Budas elektros išspalpinimo ant daktų, elektros kibirkštis ir tt. Yra labai naudinga knygtė kiekvienam žmogui ypatinai visokiems amatininkams. Pusl. 100. Kaina 40c.

Rankų šakėliai ir Parinktieji žaizai. Surinko A. Agaras. Pralaidum vakarais Juoso laiko; šioje knygtėje telpa paveikėliai, kokius su rankų šakėlia galima parodyti ir tam tikrai apskaitymai. Puslapy 32. Kaina 10c.

Ratelių spėjimai. Mra Ilmeklausta žaizlas (zabova) šeimnyškiausio sunkimkumo. Parašė D. Spėjikas. Puslapy 16. Kaina 10c.

Raistas — The Jungle. Parašė Upton Sinclair. Lietuvių kalbon versta iš angliskos. Išleido Jonas Naujokas. Apsaka palmta iš lietuvių gyvenimo, pasiremiant tikrais faktais iš Chicago skerdykly; naudinga ir įdomi knyga perskaityti kiekvienam. Puslapy 355. Kaina \$1.00.

Revolucijos žmonės, parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia devynios gražios apsakaitės iš gyvenimo lenkų, ypatinai iš atsilikimų Varšavoje laikuose rusų karo su Japonais ir įvykiuose su jai paltvitus rusų viešpatystėje. Knygtė įdomi kiekvienam. Puslapy 76. Kaina 20c.

Sceniskieji vaizdeliai. Parašė Valagantas. Telpa šioj knygtelė sekanči veikalai: 1) Nepadėjus — nēr ko kasti, dviejų veiksmų komedija, 2) Negryna santisė, Monologas, 3) Paskutinį Kartą, Monologas, 4) Tikrai niekam nėsakyki! Scena iš 3 ypatų, 5) Namai pragrai, sceniškas vaizdelis, 6) Lietuvių pavasaris — Ellis. Pusl. 98. Kaina 35c.

Šlaurės Karzygiai, keturių veiksmų tragedija H. Ibsen'o. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Veikimas atsihuba Norvegijos šlaurėje, Karallaus Enriko Kruviniojo Kirvio laikuose. Pusl. 77. Kaina 25c.

Sparnai, Drama III-juose aktuose. Parašė V. Šiaulienis; yra geras su naujomis įdėjomis perstatytas. Pusl. 44. Kaina 30c.

Sulaukė. Iš tautiško serbų atgijimo pasakojimas, Parašė Terezija Jadviga, iš lietuvių kalbos vertė Baltus Virpa. Pusl. 132. Kaina 25c.

Svarbi priežastis, vieno veiksmo komedija. Parašė P. Bayard su kalbomis permainingomis iš lenkų kalbos vertė K. Zegota. Pusl. 62. Kaina 15c.

Šventas Petras Ryme, Apsaka iš krikščionių persekiojimo Nerono laikuose. Perdirbo iš Henriko Sinkleriaus apsakos "Quo Vadis" H. S. I. vertė Adolfas Vėgė. Pusl. 230. Kaina 40c.

Svarbus Klausimas, Ar yra Dievas? Ar reikia tikėti? Kuri tikyba yra tikra? Parašė Jurgis Baltrušaitis. Pusl. 71. Kaina 20c.

Tautiškos Politikos knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugų ir suirinkimų, laisvės žodžio ir sąsiuės, ir kame išgaunamas? Pusl. 47. Kaina 10c.

Telpamas, Parašė V. Reymont, iš lenkų kalbos vertė Adl. V. Apsaka iš sodžiaus žmonių gyvenimo. Pusl. 22. Kaina 10c.

Telpamas ir jo nepriklausomybė, A. Leontjev'o. Iš rusų kalbos vertė Alfa. Pusl. 32. Kaina 10c.

Tiesų lygybė, A. Leontjev'o. vertė Pl. Veikalėlis aliskina žmonių Tiesų lygybę, kurių linkui eina žmonija šaukdama "laisvės ir lygybės". Pusl. 19. Kaina 5c.

Tris Mylimos. Komedija trijuose aktuose. Parašė žemaitė. Pusl. 44. Kaina 25c.

Tikri ir netikri šventieji. Paveikėliai iš gyvenimo kankintinių ir kankintojų. Išleista Susl. Lietuvių Laisvamanių. Pusl. 61. Kaina 15c.

Vaikai. Parašė Oktavas Mirbo, vertė J. V. Telpa čia šios apsakos: 1) Vaikai, 2) Virvelė, 3) Klodas Ge, Aktyvos ir vertos perskaitymo kiekvienam. Pusl. 48. Kaina 15c.

Vaisės Jėzaus Kristaus pas Popiežių Pijų IX. Parašė Victor Hugo, antra lida. Prekė 10c.

Vikrus Vaikinas. Apsaka iš norvegų gyvenimo, sekanči Bjersona. Apsaka užimanti kiekvieną, su gražiais priedimais. Pusl. 30. Kaina 10c.

Vincas Stonis. Apsaka iš žmonių gyvenimo, Parašyta Satrijos Ragana. Pusl. 143. Kaina 35c.

Volungė ir vieversėlis. Ellis Margallo, yra daug įvairių ellių. Tėvynės, meliškos, muzikali, sakmėms, ir deklamacijoms. Pusl. 170. Kaina 60c.

Užkapotas žvirblis. Apsaka V. J. Nemirovič — Danenko. Pusl. 24. Kaina 10c.

Žibutė arba pirmieji pavasario žiedai, elisė Jovaro. Telpa 17 įvairių ellių parašytų vieno iš gabalių ellių rašėjo Jovaro; laikraščiuose krietika šia knygtelė augšlaus išskėlė, negu kokias kitas elisė. Pusl. 15. Kaina 5c.

Žmonijų Savivalda Naujoje Zelandijoje. N. Čumakov'o. Iš rusų kalbos vertė A. žuvis. Pusl. 35. Kaina 10c.

Ratelių spėjimai. Mra Ilmeklausta žaizlas (zabova) šeimnyškiausio sunkimkumo. Parašė D. Spėjikas. Puslapy 16. Kaina 10c.

Raistas — The Jungle. Parašė Upton Sinclair. Lietuvių kalbon versta iš angliskos. Išleido Jonas Naujokas. Apsaka palmta iš lietuvių gyvenimo, pasiremiant tikrais faktais iš Chicago skerdykly; naudinga ir įdomi knyga perskaityti kiekvienam. Puslapy 355. Kaina \$1.00.

Revolucijos žmonės, parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia devynios gražios apsakaitės iš gyvenimo lenkų, ypatinai iš atsilikimų Varšavoje laikuose rusų karo su Japonais ir įvykiuose su jai paltvitus rusų viešpatystėje. Knygtė įdomi kiekvienam. Puslapy 76. Kaina 20c.

